

Henki &

elämä

Jyväskylän seurakunnan lehti 30.4.2015 • numero 8

Fantasiaa ja dekkareita

Muistisairaus ei laimenna rakkautta

► sivu 5

Liikennevaloissa vilkkuu kristillinen symboli

► sivu 6–7

Ngabo Claude haluaa muistaa

► sivu 16

Pääkirjoitus

Jumalan selän takana

Missä ihmeessä se Nepal nyt oikein onkaan, saattaa moni näinä aikoina miettiä. Jossain päin Aasiaa? Jossain Jumalan selän takana joka tapauksessa.

Tuo pieni, köyhä maa ison Intian kupessa on todellakin Jumalan selän takana. Ei pelkästään maantieteellisesti mitaten, vaan muutenkin. Siltä ainakin tuntuu, kun lukee uutisia Nepalissa lauantaan sattuneen maanjäristyksen tuhoista. Yksi maailman köyhimmistä maista olisi ollut kipeästi avun tarpeessa ilman maanjäristystäkin. Kuolonuhreista puhutaan jo nyt tuhatlukuun, ja ruumiita löytyy sitä mukaa lisää, kun raivaustyöt etenevät. Pääkaupunki Kathmandussa sairaalat ovat täynnä loukkaantuneita. Taivasalle on leiryntynyt väkeä paitsi jälkijäristysten pelossa myös siksi, että kotia ei enää ole.

Nepalilaisten murheen, tuskan ja huolen voi sijoittaa yhtä kauas mielestään kuin koko valtion maailman kartalla. Eduskuntavaalien tiimellyksessä tuli taas kerran selväksi, että kiusallisen moni ajattelee näin. Tällaisten ihmisten maailmanjärjestyksessä kun pitää ensin huolehtia siitä, että kaikilla suomalaisilla on asiat hienosti, ja vasta sitten – jos rahaa vielä on – lähteä lompakon kanssa kaukomailla.

Onneksi on myös niitä, jotka ajattelevat toisin. Niitä, jotka ymmärtävät avun tarpeessa olevien nepalilaisten olevan jonkun äitejä, isiä, lapsia, ystäviä ja naapureita. Nepalilaiset ovat kiireellisen katastrofiavun tarpeessa, ja siinä kohtaa meidän hyvinvointimme saa jäädä kakkoiseksi. On huolia ja on Huolia.

Auttaminen on tehty nykyaikana varsin helpoksi. Ellei lipaskerääjää satu kaupunkireissulla näkösalille ja tilisiirron tekeminen pankissa tuntuu ylivoimaiselta, apua voi lähettää vaikka tekstiviestillä. Kotona lämpimässä, sohvan nurkassa auttaminen on yksinkertaista ja vaivatonta.

Oma rotunsa ovat ne, joille tekstiviestiauttaminen ei riitä. Jotkut kokevat sydämen asiakseen lähteä kaduille ja kauppakeskuksiin keräyslippaan kanssa – keräys toisensa jälkeen. Ja sitten on niitä vapaaehtoisia, joiden reissukassi on ripeästi pakattu, jos avunpyyntö kansainvälisiin avustustehtäviin tulee.

Nostan hattua jokaiselle teistä.

Marjo Rönnkvist päätoimittaja

Maanjäristys runteli ennestäänkin köyhää Nepalia

KAARINA HEISKANEN teksti
HEIKKI TAKKO/SLS kuva

Nepalia kohtasi lauantaina laaja ja voimakas maanjäristys lähellä pääkaupunki Kathmandua. Kuolonuhreja on tuhansia Kathmandun laakso, johon järistys iski voimakkaimmin, on tiheään asuttu.

– Kathmandun sairaalat ovat täynnä. Ympäristömme on paikoin melkein kuin sotatanner, vaikka alueemme tuhoutui vain vähän. Kaikki pysyttelevät ulkona, sillä jatkuvasti tulee uusia voimakkaita järistyksiä, kertoi Suomen Lähetysseuran (SLS) työntekijä **Anni Takko** maanantaina.

Suomen Lähetysseura lähettää Nepaliin katastrofiapua 100 000 euroa. Avun jakelusta huolehtii Luterilaisen maailmanliiton Nepalin-osasto.

Suomen Lähetysseuralla on Nepalissa kahdeksan työntekijää, joista viisi on nyt paikan päällä. Säynätsalon alueseurakunnan nimikkolähetit **Sara** ja **Prakash Dhakal** työskentelevät Nepalissa.

– Lähettimme voivat hyvin. He kaikki ovat nyt Takon perheen talossa Kathmandussa, kertoo tiedottaja **Paula Laajalahti** Suomen Lähetysseurasta.

Kirkon Ulkomaanapu toimittaa apua 200 000 euron edestä, muun muassa väliaikaisia asumuksia, kotitalous- ja hygienia- ja huopien sekä vettä. Apu menee perille Nepalin maatoimiston ja paikallisten yhteistyökumppaneiden kanssa.

– Järistysalueella ei ole sähköä, vettä eikä ruokaa. Suojaa tarvitaan. Puhelinverkko toimii ja sillä

Voimakas maanjäristys teki miljoonista nepalilaisista kodittomia. Moni yöpyy teltoissa tai taivasalla.

pääsee läpi välillä, mutta paikan päällä tiedonkulku on hankalaa. Kathmandun lentokentän kunto ratkaisee, kuinka hyvin maahan pääsee ja miten sinne saadaan avustustarvikkeita. Infrastruktuuri on maassa heikko, joten tuhot ovat melkoiset, kommentoi Kirkon Ulkomaanavun Aasian alue-edustaja **Anu Riikonen**.

▶ Auta nepalilaisia
Kirkon Ulkomaanavun kautta <http://www.kirkonulkomaanapu.fi/lahjoita/nepalin-maanjaristys/>
Lähetä tekstiviesti APU nroon 16499 (10 e)
Suomen Lähetysseuran kautta Soita 0600 11320 (20,28 e + pvm.)
Lähetä tekstiviesti AUTA5 (5 e) tai AUTA10 (10 e) nroon 16155

Tapetilla

Moderni taide ei aina närästä

KAARINA HEISKANEN teksti
MODERN ART DESSERTS kuva

Aiheuttavatko **Picasson** monikulmioiset naiset hämmennystä? Pyöritätkö päätäsi modernin taiteen luomusten äärellä ja toteat – itsekseesi supisten tai kovaan äänen hekotellen – että tuollaisen minä sutaisen vartissa? Asutko sen kuuluisan kulttuurieliittikuplan ul-

kopuolella, etkä osaa huokaista haltioituneena, kun näet taidemu- seon lattialle kootun hiekkapyramidin tai nurinpäin käännetyn lampun kuvun, joka kuvastaa postmodernin yhteiskunnan kommunikaation kompleksisuutta.

Onneksi ymmärtämisongelmaan on löytynyt käytännöllinen ja makea ratkaisu. Tatta-ta-daa: voit sisäistää modernia taidetta

syömällä sitä! Ensin taideluomus täytyy tosin leipoa. Jauho- ja maustepussien hämmäntämä kottileipuri saa siihen apua amerikkalaiselta maestroilta ja useita leivontakirjoja laatineelta **Caitlin Freemanilta**. Hän tarjoaa vaihe vaiheelta etenevät leipomisohjeet kirjassaan *Modern Art Desserts*. Tie taiteen ymmärtämiseen käy vatsan kautta.

Kylläpä äiti ilahtuu, kun saa äitienpäivän aamuna perheen yhteistuumin ahertaman Mondrianin neliö -aiheisen kakun, jonka valmistustekniikka muistuttanee etäisesti tiikerikakun tekoa. Siis etäisesti. Tai vaihtoehtoisesti **Andy Warholia**, **Henri Matissea** tai **Frida Kahloa**. Kahlakakua kannattaa leikata vain pieni siipale, sillä rouva tunnetaan temperamentistaan. Kirjaa ei taida valitettavasti saada suomenkielisenä laitoksena, puhumattakaan siitä, että sen saisi versioituna suomalaisen taiteeseen.

Oletan muuten, että minäkin osaisin tehdä vähintään yhden nykyaikaisen eli **Mahlevitsin Mustan nelion**.

Tästäpä Mondriania makustelemaan. Käykö tie modernin taiteen ymmärtämiseen vatsan kautta?

Henki & elämä

Kannen kuva: Kirjailija Markku Ropponen ja kirjailijan urasta haaveileva Ninni Issakainen kohtasivat.

Kuva: Petri Kananen

Lasse Hakkari on laulanut tänä vuonna sata vuotta täyttävän Palokan kirkkokuoron riveissä jo yli kolmen vuosikymmenen ajan. Hakkari laulaa mielellään sekä perinteistä kuoromusiikkia että uudempaa hengellistä musiikkia. Palokan kirkkokuoro pitää konsertteja, tekee laitosvierailuja ja esiintyy jumalanpalveluksissa.

”Laulaminen on itse- ilmaisua parhaimmillaan”

Lasse Hakkari on laulanut satavuotisjuhlavuottaan viettävässä Palokan kirkkokuorossa jo yli 30 vuoden ajan. Pitkäaikaisen kuorolaisen toiveena on, että ääni kestäisi laulamista vielä monta vuotta.

■ SIRPA KOIVISTO teksti ja kuva

Mitä teet nykyisin?

Olen eläkeläinen, mutta työelämässä johdin yliopiston ympäristöntutkimuskeskuksen ja sen edeltäjien toimintaa 20 vuotta ja sen jälkeen toimin ympäristötieteen yliopistonlehtorina.

Kuinka kauan olet harrastanut kuorolaulua?

Olen laulanut kuorossa 36 vuotta, ensin viisi vuotta Hämeäläis-Osakunnan Laulajissa Helsingissä ja nykyisessä Palokan kirkkokuorossa yli 30 vuotta.

Basso, baritoni vai tenori?

Olen baritoni, nyt laulan bassoa.

Millainen on ihannekuoro?

Ihannekuorossa on laulajia eri äänissä riittävä määrä, jotta eri äänet kuuluvat esityksessä tasapainoisesti. Ihannekuorolaiset tietysti osaavat stemmansa ja pystyvät kuuntelemaan myös muiden äänet, jotta esitys ”soi”.

Perinteinen kuorolaulu vai uudempi hengellinen musiikki?

Kyllä perinteisellä kuorolaululla on aina sijansa, mutta nuoret seurakuntalaiset ovat tustuneet uudempaan hengelliseen musiikkiin.

Laulan uudempia lauluja myös itse mielelläni.

Mikä laulamissa kiehtoo?

Laulaminen on itseilmaisua, yhteishenkeä kohottavaa. Introvertit ihmiset kuulemma puhuvat vähän, mutta ilmaisevat ajatuksiaan ja tunteitaan laulamalla tai kirjoittamalla. Kuoro muodostaa yhteisön, jonka jäsenten on ”pelattava yhteen” niin henkilökohtaisissa suhteissa kuin äänen tuotossakin. Onhan viime aikoina tuotu esille myös laulamisen myönteiset terveydelliset vaikutukset.

Kuvaile satavuotiasta Palokan kirkkokuoroa?

Palokan kuoro on siitä erikoinen, että se toimi noin 95 vuotta kolmen johtajan, **Mikko Sipposen**, **Vilho Kekkonen** ja **Heikki Tynkkysen** ohjauksessa. Nyt me olemme päässeet tutuiksi **Pertti Tahkolan** kanssa, ja yhteistoiminta kehittyi lupaavasti. Kuoro on mukana jumalanpalveluksissa, minkä lisäksi on laitosvierailuja ja konsertteja. Virvoittavan lisän kuoron toimintaan ovat antaneet konserttimatkat ja jumalanpalvelusvierailut kotimaassa ja ulkomailla.

Mieleenpainuvimmat hetket?

Mieleenpainuvimmat hetket olen

kokenut laulaessani soolon lauluun *Oi katso mikä aamu* eri kirkoissa.

Laulatko muissakin kuoroissa?

Laulan lisäksi ikääntyvien yliopiston seniorikuorossa ja Vaarit-kvarterissa.

Miksi miehiä on niin vähän kirkkokuoroissa?

Miehet ehkä harrastavat vähemmän laulamista kuin naiset, vaikka voivat kyllä kuunnella musiikkia. Jyväskylässä on myös monia mieskuoroja, jotka kiinnostavat seka-kuoroa enemmän. Esitysten keskittyminen viikonvaihteeseen ja juhlapyhiin saattaa sekään vaikuttaa joihinkin. Sellainen, joka ei ole aikaisemmin kuorossa laulanut, kammoksuu, joskin aivan suotta, muun kuin melodian laulamista.

Miten innostaisit heitä mukaan?

Mahdolliselle uudelle laulajalle painottaisin sitä, että vieruskaveria kuuntelemalla oppii yllättävän paljon. Uutta stemmaa ei tarvitse pelätä. Kuoro myös muodostaa mukavan yhteisön.

Heräät oopperalavalla pukeutuneena Sarastroksi. Mitä on tapahtunut?

Olimme Savonlinnassa katsomas-

sa *Taika-huilua*. Korostin ystäväilleni, että ainoastaan Sarastron ajatukset ystäväydestä, sovusta ja rakkautesta voivat pitää maailmaa pystyssä. Se vaikutti heihin niin, että nukahdettuani he, myöhemmän kertomuksensa mukaan, vuokrasiivat Saraston vaatteet, pukivat minut niihin, ja veivät minut takaisin linnan lavalle. Olivat varmaan antaneet minulle unilääkettä.

Onko sinulla vielä haaveita laulamisen suhteen?

Toivon, että ääni säilyy, jotta jatkossakin pystyn laulamaan. Siinähan sitä haaveita on riittävästi tämän ikäiselle miehelle.

Mitä muuta ehdit harrastaa?

Tekstit kolmeen kirjaan ovat toimittajilla käsittelyssä. Lisäksi teen sukututkimusta omasta suvustani ja sen vastapainona harrastan metsänhoitoa.

300 vuotta kirkkokuorolaulua Jyväskylässä. Konsertti Taulumäen kirkossa su 3.5. klo 14. Jämsän, Laukaan ja Palokan kirkkokuorot johtajinaan Marko Kupari, Jouni Vaaja ja Pertti Tahkola. Jukka Hassinen, urut. Konserttiin on vapaa pääsy.

Laukaantiellä on kaadettu puita

Mäntykankaan hautausmaan ja Laukaantien välisellä kaistalla on vappuviikolla kaadettu puita. Hakkuut liittyvät Laukaantien parantamiseen. Rakennustyöt alueella alkavat kesäkuun alussa. Laukaantieltä poistetaan useita eri liittyviä, rakennetaan uusia katuja ja yksi uusi kiertoliittymä.

Töiden edistyessä Mäntykankaan hautausmaan pysäköintialueen nykyinen liittymä suljetaan ja hautausmaalle tuleva liikenne siirretään uudelle tielle. Laukaantien parannuksen on tarkoitus valmistua vuoden loppuun mennessä.

Aamiaiselle Reilun kaupan tuotteita

Viikolla 19 vietetään Reilun kaupan tempausta teemalla Herää reilumpaan maailmaan! Toukokuuisella kampanjaviikolla muistutetaan, että maailmaa voi tehdä paremmaksi jo aamiaisella. Päivän voi aloittaa reilusti viljellyillä hedelmillä, kahvilla, teellä ja kaakaolla.

Tänä vuonna kampanjan ykköstuote on banaani. Reilun kaupan banaanien tuottajille maksetaan Reilun kaupan takuuhintaa, joka kattaa kestävän tuotannon kustannukset.

Jyväskylän seurakunta on Reilun kaupan seurakunta.

Seurakuntien rakenteesta päätetään pian

Kirkolliskokous päättää toukokuussa seurakuntien rakennemallista. Uudistuksen kannalta merkittävin on peruslinjaus siitä, että tulevaisuudessa kaikki seurakunnat kuuluvat seurakuntayhtymiin. Rakennemuutosta perustellaan muun muassa seurakuntien taloustilanteella.

Kirkolliskokouksen kevätistunto pidetään Turussa 5.–8. toukokuuta.

Rovasti Päivö Parviainen on kuollut

Suomen Lähetysseuran eläkkeellä ollut työntekijä rovasti **Päivö Parviainen** kuoli 19.4.2015 Helsingissä. Hän oli syntynyt 19.6.1912 Joensuuissa. Parviainen toimi sotilaspappina talvi- ja jatkosodassa ja sodan jälkeen Suomen Lähetysseuran työntekijänä manner-Kiinassa vuosina 1946–53 ja Taiwanilla 1956–73.

Eläkevuosiinaan Parviainen toimi maahanmuuttajatyössä ja kiersi seurakunnissa ja kertoi lähetystyöstä muun muassa kouluissa. Parviainen säilytti henkisen ja fyysisen kuntonsa joka-aamuisten voimistelun ansiosta. Hän saattoikin hämmästyttää koululaisia heittäytymällä käsinseisontaan kesken esityksensä.

Pastorin Pysäkki käy kylillä

Palvelut katoavat kyliltä. Korpilahden aluseurakunta menee hyvällä tavalla vastavirtaan ja käynnistää Pastorin pysäkit.

TIINA LAMMINAHO
teksti ja kuvat

– Täytyihän sitä pappia tulla tapaamaan, sen kerran kun pappi kylään tulee, **Oiva Saarinen** totesi jutellessaan Korpilahden aluekappalaisen **Marjut Haapakangan** kanssa Putkilahden kyläkaupassa, Virranpojassa.

Haapakangas aloitti Pastorin Pysäkki -toiminnan huhtikuun puolivälissä. Kylätapaamisia on tarkoitus jatkaa ainakin syyskuulle ja jos vastaanotto on hyvä, pitempäänkin.

– Jatko riippuu siitä, tuleeko tapaamisiin ihmisiä, Haapakangas sanoo.

– Ensimmäisellä kerralla minua oikein oltiin odottamassa Saakoskella.

Haapakangas haluaa käydä kylillä juttelemassa ihmisten kanssa, koska hänen mielestään seurakunnan ei pidä enää entisestään vähentää palveluita jo muutenkin hiipuvista kylistä.

– Kyliltä katoavat palvelut yksi toisensa perään. Me seurakunnassa yritämme mennä hyvällä tavalla vastavirtaan.

Lisäksi aluekappalaisen tarkoituksena on tutustua ihmisiin ja tehdä itseään tutummaksi kylillä.

– Haluan myös kuulostella, mitä

ihmiset haluavat seurakunnalta. Meillä on kaikenlaisia ideoita kyliinkin liittyen, Putkilahden Jazzien yhteyteen olemme esimerkiksi miettineet jazz-kirkkoa. Mutta tämä Pastorin Pysäkki on nyt pieni alku.

Putkilahden kyläkaupan lisäksi Pastorin Pysäkki poikkeaa kerran kuukaudessa Saakoskella, Koski-Baarissa. Aluekappalaisen sijaan tavattavissa on välillä seurakuntapastori tai diakonissa.

– Putkilahti ja Saakoski valikoituivat mukaan, koska siellä seurakunnalla ei ole juuri toimintaa ja kylät ovat muutenkin paljon hiljaisempia kuin esimerkiksi Tikkala, Marjut Haapakangas kertoo.

” Papin kanssa voi jutella kauppa-asioiden lomassa.

– Kyläkauppa ja baari taas ovat hyviä paikkoja, koska niissä käy ihmisiä muutenkin ja papin kanssa voi tulla juttelemaan samalla kun hoitaa kauppa-asioita; ei tarvitse tulla varta vasten pappia tapamaan.

Suvi ja Erkki Wuorsalo pistäytyivät Pastorin Pysäkillä tapaamassa aluekappalainen Marjut Haapakangasta vapaapäiväajelun, Oiva Saarinen taas juttelei papin kanssa samalla kun kävi kauppa-asioilla.

Haapakangas kertoo mietti-neensä Pastorin Pysäkkiä jo toissa kesänä.

– Ajatus syntyi, kun ”hengailin” hautausmaalla ja juttelin ihmisten kanssa. Kaupungissa pidetään piz-zakirkkojakin, joten tähän on ihan trendikästä, Haapakangas to-teaa.

Virranpojan kauppiaan **Pirkko Tapiolan** mukaan Putkilahdessa on kaivattu hengellistä toimintaa.

– Me järjestämme kaupalla myy-jäisiä ja muita sellaisia tapahtu-mia. Hengellisiäkin tilaisuuksia meiltä on kyselty, etenkin adventti-aikaan, Tapiola kertoo.

Oiva Saarisen mielestä Pastorin

Pysäkki on hyvä idea.

– Kun vaan ihmiset lähtisivät lii-keelle. En tiedä sitten, pidetäänkö pappia niin korkea-arvoisena, ettei uskalleta tulla juttelemaan, Saari-nen pohtii.

Pastorin Pysäkillä voi jutella papin kanssa vaikka aivan arkisista asioista.

– Sekä Saakoskella että Putkilahdessa juttelemaan tulleita kyläiläisiä harmitti maaseudun alasajo. Saakoskella puhuimme muun muassa koulun lakkauttamisesta. Keskusteluissa luotiin kuitenkin toiveikasta henkeä ja todettiin, et-tä maaseudun puolesta on taistel-

tava, Haapakangas kertoo.

– Pappi otettiin mukavasti mu-kaan juttuihin. Miesten kanssa pu-he ajautui äänestämiseen ja poli-tiikkaan, sen lisäksi sain kuulla au-tonkorjausjuttuja.

Pastorin Pysäkillä voidaan pitää myös raamatunlukutuokio tai ru-koilla – ihan sen mukaan, mitä kä-vijät haluavat.

– Kovin syvälliseen keskusteluun paikka ei ehkä ole oikea, mutta tarvittaessa voimme varata sellai-seen ajan erikseen. Minulle voi jät-tää myös esirukouspyyntöjä – Pas-torin Pysäkillä tai vaikkapa sähkö-postilla tai kännykällä, Haapakangas sanoo.

Hengissä

Joh. 15: 10-17

Jeesus sanoi opetuslapsilleen: ”Jos noudatatte käskyjäni, te pysytte minun rakkaudessa, niin kuin minä olen noudattanut Isäni käskyjä ja pysyn hänen rakkaudessaan.

Olen puhunut teille tämän, jotta teillä olisi minun iloni sydämesänne ja teidän ilonne tulisi täydelliseksi. Minun käskyne on tämä: rakastakaa toisianne, niin kuin minä olen rakastanut teitä. Suurempaa rakkautta ei kukaan voi osoittaa kuin että antaa henkensä ystäviensä puolesta. Te olette ystäviäni, kun teette sen, minkä käsken teidän tehdä. En sano teitä enää palvelijoiksi, sillä palvelija ei tunne isäntänsä aikeita. Minä sanon teitä ystävikseni, olenhan saattanut teidän tietoonne kaiken, minkä olen Isältäni kuullut. Ette te valinneet minua, vaan minä valitsin teidät, ja minun tahtoni on, että te lähdette liikkeelle ja tuotatte hedelmää, sitä hedelmää joka pysyy. Kun niin teette, Isä antaa teille kaiken, mitä minun nimes-säni häneltä pyydätte. Tämän käskyn minä teille annan: rakastakaa toisianne.

Palokan pappi rukoilee lottovoittoa

Jeesus puhuu opetuslapsille, pienelle porukalle. Mitä me voimme tästä poimia?

Jeesuksen opetuslasten joukko oli vain kaksitoista miestä. Evankeliumin hyvä sanoma annettiin ensin heille, mutta jo alussa oli selvää, ettei se ollut vain heitä varten. Raamatun sanassa Jeesus puhuttelee myös tämän ajan ihmistä. Hän tosin puhuu välillä käsittämättömän suurista asioista, kuten täydellisestä ilosta. Joskus epäilen hänen tarkoittavan tässä jotakin toista henkilöä. Mutta kyllä hän suuntaa sanansa juuri minulle. Ja meille kaikille!

Rakastaminen on välillä niin vaikeaa, sietäminenkin ottaa koviin. Miten voi rakastaa?

Lauloimme rippikoulussa Jaako Haavion runoon sävelletyn laulun. Sen sanat puhuttelivat rehellisyydellään: ”On vaikeata rakastaa, vaan oppivani soisin. Suo, että mielen itsekkään, pois panna Jeesus voisin.” Näin minun on yhä huokaistava, vieläpä painokkaammin kuin rippikouluikäisenä. Olen kokenut, että meidän kannattaa kääntyä Jeesuksen puoleen silloin, kun on vaikeaa rakastaa tai sietää

toista. Ehkä yllätymme, kun Mestari ei asetu meidän puolellemme toista ihmistä vastaan.

Suurinta rakkautta on antaa henkensä ystäviensä puolesta. Mitä tuumit tästä?

Jeesus antoi henkensä ystäviensä puolesta. Oikeastaan hän kuoli kaikkien ihmisten puolesta. Apostoli Paavalin sanat sopivat tähän yhteyteen: ”Jumala osoittaa rakkautensa meitä kohtaan siinä, että Kristus kuoli meidän puolestamme, kun olimme vielä syntisiä”. Tämä on suurinta rakkautta.

Mitä sinä olisit valmis tekemään ystäviensä puolesta?

En voi kerskua kummoista asioista. Tottakai haluan auttaa ystäviäni, jos heillä on vaikeaa. Joskus olen haaveillut lottovoitosta, vaikkakin lottoamista harastakaan. Voitolla voisin auttaa taloudellisiin vaikeuksiin joutuneita ystäviäni. Ehkä tekisin sen salaa, etteivät he kuvittelisi minun yrittävän ostaa ystävyttä. Mutta koska lottovoittoa ei nyt ole tulossa, teen jotakin muuta tärkeää. Rukoilen säännöllisesti ystäviensä puolesta. Että Jeesus siunaisi... ja an-

taisi heille lottovoiton.

Palokassa vietetään luomakunnan sunnuntaita. Sehän sopii hyvin pyhäpäivän teemaan Taivaan kansalaisena maailmassa.

Jumala antoi ihmiselle tehtäväksi viljellä ja varjella luomakuntaa. Taivaan kansalaisuus ei ole tästä perustehtävästä. Ympäristöasioista huolehtiminen on linjassa rakkauden käskyn kanssa. Kirkkomme *Katekismus* liittyy luonnonsuojelun mielenkiintoiseen asiayhteyteen, nimittäin seitsemänten käskyn *Älä varasta*. *Katekismuksen* mukaan ympäristön turmeleminen ja luonnon tasapainon järkyttäminen on varastamista tulevilta sukupolvilta. Taivaan kansalaisia tulee elämään maan päällä myös meidän jälkeemme.

Eikös Luomakunnan sunnuntain lisäksi pitäisi viettää myös luomakunnan arkea?

Tottahan toki. Luomakunnan sunnuntain jälkeistä viikkoa vietetään tänä vuonna reilun kaupan merkeissä. Viikon teema on Herää reilumpaan maailmaan! Ajatuksena on, että aamiais-

Luomakunnan sunnuntai

Seppo Hautalahti, Palokan aluseurakunnan vs. aluekappalainen. Palokassa vietetään Luomakunnan sunnuntaita 3.5. Messu alkaa klo 10.

pöytä valitaan reilusti viljeltyjä tuotteita. Reilulla kaupalla tavoitellaan maailmaa, jossa kehitysmaiden viljelijöillä ja työntekijöillä on mahdollisuus turvattuun ja kestäväan toimeentuloon.

Miten itse vietät Luomakunnan pyhää ja arkea?

Perheeseemme kuuluu kääpiö-villakoira Ada. Ada on jo melko iäkäs ja makaa yhä useammin omassa kopassaan. Mutta kun tulen kotiin, se on ovelta vastassa ja hyppii innoissaan melkein metrin korkeudelle. Tulen siitä hyvälle tuulle ja höpisen jokin hassua. Ja luulen, että Ada ymmärtää melkein kaiken.

Vanha kesämökin kello on Hannan äidille tärkeä ja rakas esine. Mustavalkoinen kuva lapsuudesta ja äidin tekemät käsityöt avaavat Hannalle itselleen polkuja maailmaan, joka on äidin muistoista jo kadonnut.

Yksinäisyys ja hoitajien kiire miinusta

■ KAARINA HEISKANEN teksti

Iso taakka putosi **Hannan** harteilta, kun muistisairas äiti viihtyy palvelukodissa hyvällä mielellä, kehuu ruokia ja henkilökuntaa.

– Ja se turvallisuuden tunne! Muistisairaalle ei ikinä sovi yksinasuminen, se herättää hänessä pelkoja. Turvarannekkeet tai paikannuslaitteet eivät korvaa ihmistä.

Ikäihmisten hoidossa Hanna harmittelee kodinhoitajien kiireitä – he viivähtävät vain vartin.

– Se on kotona asuvien vanhusien kohdalla selkeä ongelma. Toinen harmi on se, että palvelukodin henkilökunnalla ei ole aikaa ulkoiluttaa talon asukkaita.

Hanna on siinä onnellisessa tilanteessa, että hän voi piipahtaa äitinsä luona hoitokodissa usein. Samalla hän voi kertoa henkilökunnalle niistä pienistä asioista, jotka tekevät äidin elämästä mukavamman.

– Kahvin kanssa kermaa ja kaksi sokeripalaa, juomavettä täytyy laskea aina illalla kannuun, niin että se on huoneenlämpöistä...

Muistisairaus ei vienyt äidinrakkautta

Äidin muistisairaus keikautti tyttären tutut kuviot uuteen asentoon, kun huolehtijasta tuli huolehdittava. Vaikka Alzheimer on hapertanut muistia, rakkaan ihmisen persoonallisuuden perusta on säilynyt: ilo, huumori ja kauneudentaju.

■ KAARINA HEISKANEN teksti ja kuva

Hanna laittaa pöydälle mustavalkoisen kuvan, jossa ovat äiti, Hanna ja isovelji. Äiti hehkuu lämmintä hymyä, ja Hanna nojaa äitiin.

Kuvan seuraksi Hanna asettelee äidin vanhan kellon.

– Mökkikellon äiti vielä muistaa. Äidin muisti on hapertunut. Aluksi Hanna ei pannut muutosta merkille.

– Veljen vaimo sen huomasi. Halusin kieltää sen, mutta aloin kuitenkin seuralla äidin unohtuksia. Viimeaikaiset tapahtumat katosivat mielestä, ja se oli selvästi erilaisista kuin normaali unohtaminen.

Lopulta Hannan oli otettava asia puheeksi äitinsä kanssa.

– Äiti suuttui hirveästi ja kiisti koko asian.

Keskustelujen jälkeen Hanna kirjoitti äidilleen kolme kirjettä, joissa hän ehdotti muistitestejä. Kirjeet eivät tuottaneet tulosta, vaan äiti loukkaantui. Välit eivät

onneksi menneet kokonaan poikki.

– Kirjoitin kirjeet sydänverellä, ja loukkaantuminen tuntui pahalta. Yhden kesän vain itkin. Googlasin tietoja siitä, mitä sairaus tuo mukanaan, ja aloin tiedostaa, että muistisairaus on totta.

Äidin saaminen tutkimuksiin vaati konsteja. Kun äiti poti sairaalassa keuhkokuumeetta, Hanna ehdotti lääkärille, että lähiaikoina olisi hyvä hetki ottaa aivoista magneettikuvat ja tehdä muistitestit. Prosessi rullasi eteenpäin, ja 69-vuotias äiti sai Alzheimer-diagnoosin ja lääkityksen. Nyt hän on 76-vuotias.

Muistiongelmia Hanna ei enää ottanut äitinsä kanssa puheeksi.

– Äiti sanoi syövänsä lääkkeitä, koska se mukava lääkäri kehotti.

Äidin sairaus osui saamaan, jossa Hannan päivään kuuluivat kokopäivätyö, kolmen alle kymmenvuotiaan lapsen huolehtiminen ja uuden omakotitalon rakentaminen. Äiti asui yksin, ja mieltä painoi huoli hänen turvallisuudesta.

Hannan veli oli paljon äidin tukena, mikä helpotti äidin tilannetta.

Kerran poliisi soitti, kun Hanna oli lapsen kanssa kirjastossa, ja kertoi, että äiti seisoo kaupan pihassa eikä löydä kotiin.

”Poliisi soitti ja kertoi, että äiti ei löydä kotiin.

– Mietin sitäkin, että äiti tulisi tähän asumaan, mutta tulin siihen tulokseen, että se ei onnistu.

Hannan veli muutti paikkakunnalta, ja äidin tila alkoi heikentyä entisestään.

Onnenpotkuksi osui vajaan puolen kilometrin päässä avattu palvelukoti, jonne äiti pääsi viime joulun alla. Muuttokin edellytti konsteja. Äidin huonekalut ja tavarat vietiin sinne salaa.

– Kun huone oli valmis, sanoimme äidille, että lähdetäänpä käve-

lylle ja juodaan kahvit yhdessä paikassa matkan varrella. Istuimme kahvilla palvelukodissa, ja pikkuhiljaa lähdimme yksi kerrallaan pois sieltä, mieheni viimeisenä.

Äiti oli ollut Hannan perheen ainoa turvaverkko; hän hoiti perheen lapsia ja auttoi muutenkin.

– Ihan itsekäistäkin syistä äidin sairastuminen tuntuu pahalta. Ajattelin joskus, että olisipa tämä sattunut myöhemmin, kun omat lapset olisivat isompia.

Hannan äiti oli elänyt lapsuutensa sota-aikaan, maalaistalon tyttönä 11-lapsisessa perheessä. Äidin ja tyttären suhde on aina ollut hyvä ja asiallinen.

– Hän oli elänyt kurinalaista elämää, eikä välillemme kehittynyt vahvaa tunnesuhdetta – äiti ei ole paras kaverini. Hän oli huolehtivainen, ja se on tarttunut minuunkin.

Huolehtiminen on äidin selkäytimessä, vaikka sanatkin tuppavat unohtumaan. Kun äiti ja tytär käyvät kävelyllä, äiti muistuttaa

Hannaa hatusta, ja hätäilee, etteivät lapset kupsahda tontin rajojaan. Ilo ja huumori ovat tallella, samoin ulkonäöstä huolehtiminen.

– Äiti on tehnyt työnsä vaate-myyjänä ja haluaa pukeutua huolellisesti ja varmistaa peilin edessä, että vaatteet ovat hyvin.

Hannasta on sukeutunut realismi. Inttämisestä ja väärinmuistamisen korjailuista ei ole hyötyä.

– Myötäilemme hänen juttujaan, emme väitä vastaan.

Hanna on oppinut elämään sairauden aiheuttamien arjen asioiden kanssa. Tuttavat ovat mietti-neet, miten pahalta tuntuu, jos äiti lakkaa tunnistamasta tyttärtään. Hannaa se ei huoleta.

– Ei se varmaan maailmaa kaada, jos äiti jonain päivänä kysyy, kuka sinä olet. Onko se kauheaa, jos hän ei elämänsä viimeisinä vuosina tunne minua, kun on koko muun ikänsä tuntenut?

Haastateltavan nimi on muutettu.

Kolumni

Minun ikioma sikiöpussini

Jokainen meistä elää omassa minimaailmassaan. Sen rajat tai seinät ovat läpinäkyvät mutta ylittämättömät. Ihan kuin kantaisimme omaa pikku akvaariota tai lumisadepalloa – sitä, jota voi ravistella, niin että nesteessä kelluva tekolumi leijuu hetken aikaa pallon sisällä.

Välillä oleilemme lumisadepallomme keskellä ja arvioimme ihmisiä sen kokemuksen perusteella, mitä olemme pallossamme oppineet. Joskus, harvoin, toisinaan tai ei koskaan (yliviivaa tarpeettomat vaihtoehdot) pistäydymme maailmamme ulkorajalla, työnnämme naamamme lasin sisäpintaan ja yritämme nenä lytässä ymmärtää, mitä lajikumppanimme omassa kuplassaan puuhailee. Tai jos emme asu lasipallossa vaan joustavassa sikiöpussissa, puskeamme päällämme sen rajoja äärimilleen, kun yritämme kurkkia naapurimme elämää. Kunnes pulahdamme hämmentyneinä keskelle omaa turvallista lapsivettämme.

Niin vähän meillä on edellytyksiä käsittää toisiamme. Vertaan oman kokemuspöyrin rajaamaa myötätunnon määrää sikiöpussiin siksi, että äitienpäivä on niin lähellä. Runoilija Liisa Laukkarinen ei puhu sikiöpussinastolla vaan sanoo sen kauniimmin: Olemme kuin ruoho, juuriimme sidotut. Rakkaus, kuin kevätuuli, käy meidän ylitsemme, taivuttaa meitä toistemme puoleen. Eikä muuta kosketusta kohtaloilla ole.

Paitsi tietysti ne ja me äidit. Me emme ole tiiviitä yksiköitä. Tutkimukset ovat todenneet, että sikiöistä soljuu istukan kautta soluja äidin elimistöön. Tämä kumoaa josain määrin lumisadepalloteoriaani. Lapsen soluja on löydetty äidistä jopa 27 vuotta synnytyksen jälkeen. Lääketiede tutkii, mikä vaikutuksia soluilla on äidin terveyteen. Ne voivat esimerkiksi joko lisätä syöpäalttiutta tai torjua syöpiä. Jos ja kun soluja ajautuu aivoihin, ne hakeutuvat äidin ja eläinemon hajukeskukseen ja saavat aikaan sen, että äiti tunnistaa lapsensa ja emo poikaisensa. Muistikeskukseen hakeutuvat solut taas...

No, siitä tiede ei kai sano kovin paljoa, joten esitän oman teoriansi. Väitän, että äidin muistikeskukseen porautuneet soluhitukset herättävät äidin yöllä, kun aikuisenkin lapsi on ongelmassa. Ne aktivoituvat, kun teini ei vastaa puhelimeen eikä tule kotiin sovittuna aikana. Huonommassa tapauksessa ne saavat äidin pitämään kiinni lapsestaan ja estämään häntä aikuistumasta. Ihmeellistä. Hurjaa ja vaarallistakin.

Kaarina Heiskanen
Tiedottaja
Jyväskylän
seurakunnassa

Tänään rukoilen

Anna voimia auttajille

Anna voimia ja varjelusta Lähetysseuran Nepalintyöntekijöille ja heidän lapsilleen sekä lohdutusta niille, jotka ovat menettäneet omaisensa. Rukoilen myös voimia

avustustyöntekijöille, jotka etsivät ihmisiä raunioista ja hoitavat loukkaantuneita.

nainen 63 v.

Protestanttisen ajattelun kautta punaisesta väristä tuli pysähdyksen symboli, vihreä on toivon – joskus jopa katteettoman toivon – päimissä. Puhelu aloitetaan vihreällä luurisymbolilla ja lopetetaan painamalla punaista kuvaketta.

KRISTILLISET SYMBO

Punainen väri pysäyttää, vihreää lupaa mennä. Puuromanteli muistuttaa omenan logokseen, koska halusi muistuttaa ihmisen vastuusta hyvän ja

LIISA VÄISÄNEN teksti
LIISA VÄISÄNEN
KAARINA HEISKANEN kuvat

Varhaiset kristityt olivat eurooppalaisen symbolikielen suuria kehittäjiä. Kirkkoisät totesivat, että Jumala kertoo itsestään ihmisille luomillaan asioilla. Koko maailma on heidän mukaansa kuin symbolein kirjoitettu sanoma.

Kristillisen taiteen kehittyessä länsimaihinkin luotiin symbolein toimiva kuvien kieli. Symbolikuvien takaa paljastuu usein kiehtova ja toisinaan yllättävä historia. Symbolikuvien tutkiminen kannattaa, niin taiteessa kuin arjessa. Symbolit vievät meitä pitkälle omaan kulttuurihistoriaamme. Samalla saamme pohdittavaksemme ihmisen elämän keskeisiä kysymyksiä.

Apple-yhtiön omenasymboli on kaikille tuttu. Sekään ei ole syntynyt tyhjästä. Se viestii koko tietokoneen ja ihmiskunnan tiedon kehityksen historiaa. Symboleista voikin yleisesti sanoa, että niitä ei

keksitä, ne löydetään kulttuurihistoriasta. Omenan tarkoitus on myös muistuttaa meistä tiedon käyttöön liittyvistä moraalisisista kysymyksistä.

Vuonna 1954 kuoli aikansa lahjakkain matemaatikko, isobritannialainen professori **Alan Turing**. Hän oli nero, joka ajettiin itsemurhaan hieman yli 40-vuotiaana. Hänen homoseksuaalisuutensa oli este hänen nerokkuutensa hyväksymiselle.

Turing oli ennen kuolemaansa ehtinyt kehittää perusteet matematiikalle, joka on mahdollistanut tietokoneet. Kun hän ajautui itsemurhaan, hän teki sen kulttuurihistoriastamme tietoisena. Hänen jälkeensä jättämä huuto oli vahva. Turing tappoi itsensä myrkyttämällä ensin omenan ja haukkamalla siitä sitten palan. Ele pohjasi kuvan symboliikkaan.

Omena, Eevan ja Aatamin haukkama Hyvän ja Pahan tiedon puun hedelmä on ajankohtainen aina. Turing, jos kuka, tiesi, että tiedolla pystytään sekä hy-

vään että pahaan. Hän muistutti meitä siitä jopa kuolemassaan.

Kun nuori **Steve Jobs** perusti Apple-yhtiönsä ja sille valittiin logo, hän halusi kertoa paljon yhdellä symbolilla. Omena kunnioittaa Turingia ja muistuttaa koko ihmiskunnan ongelmasta: Eevan ja Aatamin omenasta. Tieto pystyy hyvään ja pahaan. Ratkaisu siitä, mitä tiedolla tehdään, on meidän.

” Symbolien takaa paljastuu yllättävä historia.

Punaisen syntisyys siirtyi kristillisestä taiteesta kuvaamaan vaaraa. Kristillisessä taiteessa punainen on vahva väri. Se on Pyhän hengen liekissä näkyvä väri. Jeesuksen veren kautta sillä saatetaan viitata synnistä puhdistautumiseen.

Monelle nykyihmiselle punais-

väri, joka antaa luvan edetä ja toimia. Sama symboliikka elää myös matkapuhelimen näp-

Maalauksessa vuodelta 1424 hyvän ja pahan tiedon hedelmä on viikuna.

Juudas kaatoi suolapurkin eli rikkoï ystävyyden Viimeisessä ehtoollisessa.

Applen puraistu omena kehottaa tietokoneen käyttäjää muistamaan, että vastuu siitä, pyritäänkö tiedolla hyvään vai pahaan, on hänellä itsellään.

Kahdeksankulmiossa yhdistyvät neliö eli maan symboli sekä ympyrä, taivaan symboli sekä luku 8, joka on ylösnousemuksen lukusymboli. Punainen pysäyttää.

LIT ELÄVÄT ARJESSA

Jeesuksesta. Apple otti pahan tiedon äärellä.

ta tulee mieleen ensimmäisenä Punahilkka. Harva kuitenkaan jää miettimään, miksi Punahilkkan hilkka oli punainen. Syy on nimenomaan siinä, että alkuperäisen Punahilkka-tarinan tapahtumat sijoittuvat helluntaihin eli Pyhän Hengen päivään. Helluntain väri on punainen.

Toisaalta punaiseen liittyy pelottavaa symboliikkaa. Se on helvetin liekkien ja paholaisen väri. **Juudas Iskariot** saatetaan kuvata punahiuksisena symboloimassa hänen pahuuttaan.

Punaiseen väriin liittyvä varoitava ja kieltävä merkitys vahvistuu reformaation kautta. Protestanttijohtajat tuomitsevat punaisen moraalittomana. He ottavat sanonsensa tueksi *Ilmestyskirjan* tekstin, jossa Babylonian portto pukeutuu punaiseen. **Martti Lutherille** Babylonia oli Paavin Rooma. Kardinaalien ja Paavin hovien asujen pääväri, jo aiemmin mainituista kristillisen symboliikan syistä, oli punainen. Luther suositteli protestanttien pukeutumista mustaan.

Musta oli luostareissa käytetty väri, jota pidettiin ankuruuden ja vaatimattomuuden värinä. Luther toi sen porvariston pukeutumiseen. Paljon myöhemmin esimerkiksi autotehtailija **Ford** oli vakuumuksellinen protestantti. Hän ei antanut tehtaillaan valmistaa muita kuin mustia, protestanttiinseen arvokkuuteen sopivia autoja. Punaisesta tuli pelottava, paholaisen ja syntiin viittaava väri. Siispä punaista liikennevaloa päin ei kannata mennä. Siitä seuraa onnettomuus.

Vihreä on toivon väri jo värihistoriallisista syistä. Vihreä on ollut kasvipohjainen tai jadepohjainen väri ja sitä on ollut vaikea saada pysymään haalistumatta. Vihreän värin käyttö oli toivoa, mutta se ei luvannut varmuutta toivotun asian toteutumisesta. Sitä kautta se on historiallisesti liitetty myös onneen.

Vihreästä tulikin epävarmuuden, onnen, pelin väri. Pelipöydät ovat yleensä vihreitä. Samoin var-

haiset setelit olivat vihreitä. 1700-luvulla suunniteltu USA:n dollari on säilyttänyt vihreän värinsä.

Juhlapyhien käytännöt ovat säilyttäneet ja säilöneet symboleja. Me pidämme niitä usein yllä, vaikka niiden merkitys onkin meiltä kadonnut.

Pääsiäisenä monet meistä värjäävät munia. Harva kuitenkaan muistaa tarinaa **Magdalan Mariasta**, joka sai kutsun keisari **Tiberiuksen** hoviin. Hänen kerrotaan pitäneen sylissään munaa ja huutaneen: Kristus on ylösnousut. Tiberius olisi nauranut sanoen, että niin on totisesti yhtä ylösnousut kuin sylissäsi oleva muna on punainen. Tuskin hän pääsi lauseen loppuun, kun Magdalan Marian muna värjäytyi punaiseksi.

Joulupuurosta etsimme mantelia, vanhaa Kristuksen symbolia. Nykyaika ei väitä enää mantelia jouluna syntyneeksi Kristukseksi, vaan lapseksi, joka syntyy löytäjälle alkavan vuoden sisällä.

Suolaa ja manteleita

LIISA VÄISÄNEN teksti

Porvoon kirkossa on kopio **Leonardo da Vincin** maalaamasta teoksesta *Viimeinen ehtoollinen*. **Juudaksen** syylisyys tehdään selväksi suolapurkkisymboliikalla. Hän kaataa suolapurkin. Se viittaa siihen, että hän on rikkonut suolaliiton Jeesuksen kanssa. Vanhatestamentilliseen tapaan suolan jakaminen toisen kanssa teki heidän välilleen suolaliiton eli hyökkäämättömyyssopimuksen. Suomalaisen tavan mukaan suolaa ei anneta suoraan kädestä käteen, vaan pöydän kautta. Siten ei tule luvanneeksi kenellekään liikaa ja solmineeksi suolaliittoa eli hyökkäämättömyyssopimusta.

Stop-merkki noudattaa kahdeksankulmaisuuuden perinnettä. Kahdeksankulmio löi länsimaaisessa kulttuurissa itsensä lävitse va-

kiintuneena muotona kuusi- tai kymmenkulmion sijaan jo varhain. Kahdeksankulmiossa yhdistyvät neliö eli maan symboli sekä ympyrä, taivaan symboli sekä luku 8, joka on ylösnousemuksen lukusymboli. Varhaiset kastekirkot yleistyivät rakennusten pohjakaavaksi kahdeksankulmion. Se siirtyi taiteen koristekeuvien kautta milloin mihinkin tarpeeseen yleiseksi muodoksi.

Salamancan katedraalin seinämaalauksessa Jeesus on tyypillisesti esitetty niin sanotun Pyhän Mantelisilmän sisällä. Se on pyhimyskehää vastaava kehys, joka erottaa pyhimmän omaan tilaansa. Mantelia ei voi käyttää kenen tahansa pyhimyksen ympärillä. Se on varattu Jeesukselle, harvoin Marialle. Manteli itsessään on myös Jeesuksen symboli. Kova kuori estää sen maistuvaa hedelmää vahingoittamasta.

Ninni Issakainen ja Markku Ropponen ovat molemmat saaneet sekä hyvää että huonoa palautetta. Issakainen pitää itse rakentavasta palautteesta. Ropponen ei viitsi lukea lehtikritiikkiä, jos siitä huomaa heti, että se on kirjoitettu naljailmielessä.

KAKSI KIRJOITTAJAA

Peruskoulun yhdeksättä luokkaa käyvä Ninni Issakainen on kirjoittanut jo yli 20 kirjaa kaverin Markku Ropponen kanssa ja kertoo, millaista on kirjoittaminen.

PETRI KANANEN
teksti ja kuva

– Moi Ninni! Mikä ammatti sua kiinnostaa? Mitä sä haluaisit tehdä *isona*?

Lyhyt hiljaisuus.

– Haluaisin kirjailijaksi.

– Etsin kirjailijan, ja jatketaan sitten kolmestaan juttua, käykö?

– Ok.

Ninni Issakaisen kanssa saman pöydän ääreen saadaan istumaan erityisesti dekkareistaan tunnettu jyväskyläläinen kirjailija **Markku Ropponen**.

Syksyllä lukion aloittava Issakainen aloitti kirjoittamisen viidennellä tai kuudennella luokalla. Ennen tätä hän luki paljon kirjoja, ja teokista kumpusi halu kirjoittaa itsekin. Issakaisen tekstit ovat lyhyitä novelleja. Sisällöltään ne ovat yli luonnollista fantasiaa – esimerkiksi vampyyritarinoita.

Ropponen kirjoitti lukioaikoina runoja. Kirjoituksia hän lähetti kilpailuihin, joista tuli vaihtelevaa menestystä.

– Niissä joissa menestyin, sain myönteistä palautetta, ja se kannusti jatkamaan.

Nuorena hän ei ajatellut, että kirjoittamisesta voisi tulla ihan oikea ammatti.

– Saati pohdiskellut, kuinka elantoa kirjoittamisella tienataan. Se ei ollut silloin mielessä ollenkaan.

Ropponen opiskeli 1970-luvulla

Tampereella ja jatkoi siellä kirjoittamista.

– Istuttiin iltaa ja luettiin toistemme tekstejä. Mutta kirjoittaminen on toisaalta aika yksinäistä nyhäämistä.

Ropponen julkaisi esikoiskirjansa vuonna 1990 – 35-vuotiaana. Hän työskenteli päivätöissä kaupunginkirjastossa melkein 30 vuotta muutaman vuoden virkavapaita lukuun ottamatta vuoteen 2009 saakka. Silloin hän jäi vapaaksi kirjailijaksi.

Ninni Issakainen kirjoittaa yleensä illalla ja yöllä.

– Silloin vain tulee hyvä inspiraatio. Kyllä sitä aamulla jaksaa herätä kouluun, vaikka olisi vähän kirjoittanutkin.

Markku Ropponen aloittaa työskentelyn aamulla. Hyvä työpäivä on sellainen, että tietää, mistä aloittaa seuraavana päivänä.

– Eikä siinä auta, että odottelisi jotakin inspiraatiota, että nyt on kiva kirjoittaa ja nyt ei. Kyllä se on joka päivä istuttava koneen ääreen ja alettava.

Ropponen innostuu kyselemään Issakaiselta kirjoittamisesta ja palautteen antamisesta.

– Onko sulla olemassa joku ennakkosuunnitelma, josta kirjoitat?

– Yleensä ei. Yleensä keksin hahmon ja alan kirjoittaa.

– Mutta eihän ne ihan tyhjästä synny. Onko siinä innoituksen läh-

OITTAJAA

Issakainen on pohtinut ammatinvalinta-
kirjoittanut Markku Ropponen juttelee
kirjailijan arki.

teenä joku kirja tai kirjailija, josta olet tykännyt?

- Saattaa olla, että on lukenut kirjan, ja siitä on tullut idea.
  - Ootko lähettänyt tekstejä mihinkään kilpailuihin?
  - En, mutta oon kirjoittanut nettiin jotakin tarinoita.
  - Ootko saanut sitä kautta palautetta?
  - On niistä ainakin tykätty. On niillä paria tuhatta lukukertaa joillain parhaimmilla. Kyllä joku on jaksanut lukea.
  - On varmaan tosi tärkeää, että ei sulje niitä sinne pöytälaatikkoon vaan antaa niitä muillekin luettavaksi. Palautteen saaminen on tärkeää. Tunnetko muita kirjoittavia nuoria?
  - Aika moni kavereista tykkää kirjoittaa.
  - Näytättekö toisille tekstejänne?
  - Varsinkin jos koulussa kirjoitetaan.
- Keskustelu eteni tätä rataa.

Mitä neuvoja yli 20 kirjaa kirjoittanut Ropponen haluaisi antaa kirjailijan uraa tavoittelevalle Issakaiselle?

- En korostaisi elannon tienämistä. Lähtökohta on itse teksti.
- Ropponen kehottaa olemaan valpas elämässä. Kannattaa tarkkailla asioita ja ihmisiä. Pitää kuunnella keskusteluja ja osallistua niihin. Ei pidä olla nukuksissa.
- Sen jälkeen kun olet lukenut, niin luet taas.

Ropponen korostaa lukemista. Kun lukee, niin samalla voi välttää sata kertaa kirjoitetut vertaukset, lauseet ja lähestymiskulmat. Lukemalla kirjallisuudesta seuloutuu tekstejä, joista haluaa kirjoittaa.

- Sitä kautta ehkä se oma ääni jotenkin syntyy ja siivilöityy useamman kirjoittajan teksteistä.

Issakainen nyökkää ja sanoo, että hänen oikeinkirjoituksensa kaipaisi petrausta. Työtä olisi kielipin ja pilkkujen kanssa.

- Jos kouluun kirjoittaa, niin se on täynnä punaisia.

- Toisin sanoen luet vain enemmän. Sitten pitää olla sitkeä, eikä saa lannistua.

Ovatko kirjailijat boheemeja, jotka juovat yöt punaviiniä ja odottavat päivät inspiraatiota?

Ropponen torppaa ajatuksen omituisena myytinä, joka johtaa juurensa muutamasta renttukirjailijasta vuosikymmenten takaa. Joku taiteilija saattoi käynnistyä aikoinaan puolella pullolla Koskenkorvaa.

- Mutta mitäs siitä nyt tulee? Siinä menee terveys. Suurin osa kirjailijoista tajuaa, että ei teksti juhlimisen kautta synny.

Onkohan kirjailijana oleminen Issakaisesta erityinen olotila?

- Olen lukenut joitakin kirjailijoiden elämäkertoja. Huomaa että se on ihan normaalia elämää - sinä vain kirjoitat työkseksi.

KotiData

0600 950 50
1,48€/min+pvm/mpmAutamme tietokoneasioissa.
Myös asiakaskäynnit!
Vaihe 040 750 7550

MUISTOKIVET

- kaiverrukset
- uudistukset
- oikaisut
- puhdistukset

p. 044 551 4385/teppo.vaahtera@gmail.com

HIEROJA - KUPPARI

JALKOJEN HOIDON AMMATTI-
TUTKINNON SUORITTANUT

Sirkku Lahtinen

Väinönkatu 7 A 4

Puh. 615 220, 0400-647 547

Palveleva Puhelin

Päivystys numerosta 01019 0071
su-to klo 18-01 ja pe-la klo 18-03.Jeesus-marssi
2015

Vapunpäivänä 1.5. Kirkkopuistossa

OHJELMA

- 11:15 kokoontuminen ja rukoushetki
- 12-13 rukous- ja ylistysmarssi
- 13-14 ylistystä ja yhdessäoloa

Pojon musiikkia ja rukousta!
Mukaan radiot, liput ja banderollit
Marssilla mukana Radio Dei
Ilmapalloja jaetaan ilmaiseksi

Soppatykkiruokaa
Makkaraa ja virvokkeita
Rukousteltoa
Lapsille supertrampoliini

Yhteistyössä

Järjestää Jyväskylän kristilliset seurakunnat yhdessä

TULE MUKAAN
LAULAMAANLAULUN
VOIMAHengellisten laulujen
yhteislauluilta
TAULUMÄEN KIRKKO

Ma 11.5. klo 19

Lauluilta radioidaan suorana Yle Radio 1:ssä

Mukana Vox Aurea

Yhteistyössä Yle Radio 1, Kirkkopalvelut ja Jyväskylän seurakunta

Yle laulattaa Taulumäellä
ja kerää laulumuistoja netissä

■ KAARINA HEISKANEN teksti ja kuva

Laulun voimaa saa kokea Taulumäen kirkon yhteislauluillassa, joka radioidaan suorana lähetyksenä Yle Radio 1:ssä. Laulattamisen lisäksi Yle kerää suomalaisten muistoja, jotka liittyvät lauluihin ja laulun voimaan.

Yle pohjusti muistojen keruuta äänestyksellä, jossa yleisöltä kyseltiin suosituimpia hengellisiä lauluja. Kärkeen ylsivät klassikot *Soi kunniaksi Luojan, Maan korvessa kulkevi lapsosen tie, Päivä vain ja hetki kerrallansa, Kiitos sulle Jumalani, Oi Herra*

luoksein jää, iloinen pääsiäisvirsi *Aurinkomme ylösnousi* sekä *Suvivirsi*. Uudempaa laulu- ja virsituotantoa edustavat *Herra kädelläsi, Tilkkutäki, Kahden maan kansalainen* sekä *Hyvyyden voiman ihmeelliseen suojaan*.

Laulun voima -yhteislaulutilaisuudessa lauletaan näitä suosikkilauluja. Taulumäen kirkon yhteislaulutilaisuudessa ovat mukana myös **Sanna Salmisen** johtama Vox Aurea -kuoro, Gospel Covertajat eli **Hannes Asikainen, Mikko Miettinen** ja **Esko Turpeinen** sekä **Tiina Järvinen**, piano, **Jukka Hassinen**,

urut, **Salla** ja **Tuuli Lehtomäki** viulu, **Piritta Järvinen**, sello, **Henriikka Tolvanen**, käyrätorvi, ja **Mikko Miettinen**, huilu.

Yhteislaulutilaisuuden järjestävät Yle, Kirkkopalvelut ja Jyväskylän seurakunta.

Kyselyllä Yle haluaa selvittää, millaisia muistoja suomalaisilla liittyy listalle päässeistä lauluista. Kyselyyn voi osallistua Ylen nettisivulta löytyvällä lomakkeella. Lomakkeella kysytään muun muassa, missä tilanteessa laulua on laulettu tai kuultu, ja miksi muisto on tärkeä.

Radio 1:n toimittaja **Risto Nordellin** erityinen muisto ei löydy suosituimpien listalta. Nordellin muisto liittyy luontovirteen *Maat metsät hiljenninä*. Nuorena laulunopiskelijana hän valmisteli virsikonserttien sarjaa ja sai käsiinsä **Martti Talvelan** esityksen tästä virrestä. Siitä saakka tuo laulu on kulkenut Nordellin mukana yhtenä hänen rakkaimmista virsistään.

- Intohimoisena vesillä liikkujana ja luontoihmisena minua puhuttelevat heti ensimmäisen säkeistön sanat *Maat, metsät hiljenninä ja meret tyyntyneinä, kiittävät Jumalaa. On laannut voima tuulten, vaikene puhe huulten, vain sydän puhua nyt saa*.

- Säkeet tuovat mieleen oman sielunmaisemani ja sen rauhan: syyskuisen illan purppuraan ja seesteisyyteen kietoutuneen merenlahden. Ikikalliot reunustavat tyyntä ja tummaa vettä. Tuulen tuiver-tamien mäntyjen varjot peilautuvat veden kalvoon. Linnut ovat vaienneet ja hiljaisuus on rikkumaton. On iltavirren aika.

Taulumäen kirkossa pääsee kokemaan laulun voimaa ja laulamaan radiossa. Maanantain yhteislaulutilaisuus radioidaan suorana lähetyksenä Ylen ykkösellä.

Yhteislaulutilaisuus Taulumäen kirkossa 11.5. klo 19. Vapaa pääsy. Radioin- nin vuoksi yleisön toivo- taan olevan paikalla jo klo 18.45. Tilaisuudessa kerätään kolehti Suurella sydämellä - vapaaehtoistyöhankkeelle. Illan juontaa Ylen toimittaja Maaria Seppänen, terveh- dyssanat kirkkoherra Arto Viitala.

ONNEA JA
SIUNAUSTA

www.piplia.fi ■

KULJEN KANSSASI -RIIPUS

Kaksiosainen, hopeinen riipus, jonka osat sopivat kauniisti yhteen. Lahja hänelle, josta välität.
■ 49 €

KEVÄT HERÄÄ -MUKI
Arabia-mukin aurinkoinen maalaus on taiteilija Heljä Liukko-Sundströmin.
■ 26 €

NIMIPAINATUSRAAMATTU

TAI VIRSIKIRJA

Tutustu laajaan valikoimaan nettikaupassamme www.pipliakauppa.fi ja tilaa ajoissa kultainen painatus kanteen!

PIPLiA. voimasanoja

Suomen Pipliaseura | myynti 010 838 6520 | myynti@piplia.fi | www.pipliakauppa.fi

Monenlaista rastirataa helahulinoissa

■ KAARINA HEISKANEN teksti

Miten mahdat pärjätä liikunnallisella pyörätuolirastiradalla? Muun muassa sitä pääsee testaamaan Helahulinoissa Vesalassa.

– Helahulinoissa on toimintaa eri-ikäisille ihmiselle, fyysisesti vammaisten, ikäihmisten, lasten ja nuorten kesken. Paikalla on toiminnallinen rastirata, jolla voi omaan tahtiin kokeilla muun pyörätuolilla kelaamista tai miten osaa kulkea pisteestä A pisteeseen B silmät sidottuna, kertoo Jyväskylän Seudun Invalidit ry:n puheenjohtaja Satu-Maria Virtanen.

Toiminnallisen päivän tavoitteena on vaikuttaa asenteisiin, joita ihmisillä on vammaisia kohtaan. Päivän järjestävät Invalidiliiton Asennetta ja elämänhallintaa -projekti, Jyväskylän Seudun Invalidit, Jyväskylän seurakunta ja Kirkkohallitus.

– Yritämme vaikuttaa varsinkin lasten ja nuorten asenteisiin. Tavoitteena on järjestää samantapaista toimintaa valtakunnallisesti vuonna 2017, joka on uskonpuhdistuksen merkivuosi, kertoo asiantuntija Katri Suhonen kirkkohallituksesta.

Viime vuonna hulinoihin osallistui 120 henkilöä.

Suhteellisen kiva parisuhdeviikonloppu

Kaipaatko laatuaikaa kera kumppanin? Sellaista laatuaikaa, jossa ei tarvitse huolehtia ruoanlaitoista ja muista arkisista asioista ja jossa voi keskustella yhteisistä kipeistä ja kivoista asioista ja tavata toisia pareja?

Jyväskylän seurakunnan perhe työ järjestää Suhteellisen kiva! -parisuhdeviikonlopun Vesalan leirikeskuksessa viikonloppuna 12.–14.6.

Pariskunnille tarkoitetun viikonlopun hinta on 60 euroa parilta. Hinta sisältää ohjelman, majoituksen ja ruokailun.

Viikonloppuun voi ilmoittautua Anne Savolinille 050 380 0583.

Jyväskylän seurakunnan vapaat ja vapautuvat asunnot

Lohikoski 3 h + k
Korpilahti 4 h + k
Laajavuori 2 h + k
Laajavuori 3 h + k
Tikkakoski 4 h + k + s, vapautuu 1.6.2015
Tikkakoski 3 h + k + s

Asunnot vuokrataan nopeasti, ja asunnon varauksena toimii maksettu takuuvuokra. Vuokratuotto on kahden kuukauden vuokran suuruinen. Asukkaiden valintakriteerinä edellytämme luottokelpoisuutta. Lisätietoja verkkosivuiltamme www.jyvaskylanseurakunta.fi/vuokra-asunnot tai 0503824424.

SOITA JA VARAA ILMOITUSTILA
Henki & elämä -lehteen
Terhi Takkinen 040 535 0047
jklsrc ilmoitukset@evl.fi

Facebookissa nähdään!

Henki & elämä

Nyt jo toista kertaa!

Helahulinoat!

HELATORSTAINA 14.5. KLO 10-15

TAPAHTUMA ON MAKSUTON

Leirikeskus Vesala, Vesalantie 136, Jyväskylä
Tule mukaan Helatorstain hauskimpaan perhetapahtumaan. Luvassa on mukavaa ohjelmaa kaikille vauvasta vaariin ja mummoon.

- Pikku Kakkosesta tutun Niina Bellin laululeikkikonsertti
- Varttimessu
- Lounas
- Liikunnallinen rastirata
- Kahvia
- Jyväskylän Invalidien pyörätuolirata

Ilmainen esteetön bussikuljetus:
Klo 9:30 Harjukadun tilausajolaiturilta, paluukuljetus Vesalasta klo 15:15

ILMOITTAUDU! 8.5. MENNESSÄ
www.jyvaskylanseurakunta.fi
tai Anne Savolin, 050 3800 583
anne.savolin@evl.fi

Yhteistyössä:
Invalidiliitto ry:n Asennetta ja elämänhallintaa -projekti,
Jyväskylän seurakunta, Jyväskylän Seudun Invalidit ry,
Kirkkohallitus

KIRKKOHALLITUS

Elämää verkossa!

Uudet nettisivut, tuttu osoite:
www.jyvaskylanseurakunta.fi

Kesätoiminta lapsille ja perheille

Isovanhempi-lapsenlapsi -leiri

Vesalan leirikeskuksessa 15.–16.6. Tule viettämään yhteistä aikaa 3–8-vuotiaan lapsenlapsesi kanssa. Hinta 25 €/aikuisen, 15 €/4-78 v, alle 4-v ilmaiseksi (sis. ohjelman, majoituksen ja ruokailun). Ilmoittautuminen 31.5. mennessä www.jyvaskylanseurakunta.fi/tapahtumat

Karibu! Lasten lähetysleiri Lehtisaarissa 7–10 -v. tytöille ja pojille 15.–16.6. Pelailua, seikkailua saarissa, askartelua, lähetystyöhön tutustumista, hiljentymistä Raamatun äärellä, saunomista, uintia ja paljon muuta! Hinta 20 €. Leirikirje tarkempine tietoineen ilmoittautumisten jälkeen. Majoittuminen tuvassa ja teltoissa. Mahdollisuus osallistua myös vain päiväleiriläisenä. Mahtuu 30 nopeinta. Ilm. 25.5. mennessä www.jyvaskylanseurakunta.fi/tapahtumat/Karibu! Lasten lähetysleiri Lehtisaarissa

Huhtasuon alue seurakunta

Linnun siipi -taideleiri 5–9 v lapsille 11.–13.6. klo 9.30–13.30. 6 €/lapsi. Ilm 4.–21.5. p. 050 3235355.
Kesäaskarteluilta ma 1.6. klo 17.30.
Aikuisten kesäaskartelu ti 2.6. klo 18.
Perheiden kesäaamu ke 3.6. klo 9.30–11.
Kankaan ja kartongin kesäkuviointia to 4.6. klo 17.30–19.30. 1€/perhe. Omat kankaat. Ilm 28.5. Seijalle 050 3235355.
Retki Vuorilammen laavulle pe 12.6.

Lähtö kirkolta klo 9.30.

Tied 050 3018233.

Koululaisten kesäleiri Vesalassa 8–11-v. 16.–18.6. Hinta 30 €, sisar 25 €. Ilm 27.4.–10.5. osoitteessa www.jyvaskylanseurakunta.fi/ilmotatudu. Enskertalaiset etusijalla. Tied. 050 4079126

Halsilan kirkko

Kesäpuuhaa perheille ke 10.6. klo 10–12. Kahvia, lettuja, pihapelejä.
Koululaisten kesäpäivät 7–10 v 10.–11.6. klo 10–14. Hinta 4€/ lapsi. Omat eväät. Ilm. toukokuussa 050 3018233.

Keltinmäen alue seurakunta

Perheiden kesäpäivät
Taivaallisia ja tavallisia aarteita
Keltinmäki 1.–2.6. klo 9–13,
Kortepohja 3.–4.6. klo 9–13.
Perheleiri 9.–12.6., Vesalan leirikeskus, hakemukset 30.4. mennessä netissä.
Lasten kesäkerhot Keltinmäki 10.–12.6. klo 9–11 ja 12–15.
Koululaisten leiripäivät 15.–17.6. Vesalan leirikeskus.

Korpilahden alue seurakunta

Lasten päiväleirit 25.–26.5. ja 27.–28.5., Mutasen leirikeskus
Kesäperhekerhot Kirkonmäellä 2.6., 4.6., 9.6., 11.6. ja 16.6. klo 10–13 ja Pohjoisilla kylillä 3.6., 10.6., 17.6. klo 9–12.

Kuokkala

Lasten kesäpäivät 4–6-v. ti–to 2.–4.6. klo 9–15.30 Polttolinja 29. Ilm. 4.–17.5.

Lehtisaaren päiväleiri

7–12-v. ti–to 9.–11.6. klo 9–16 Lehtisaari. Ilm. 4.–17.5. Perheiden retki Funparkkiin ja Hoploppiin Tampereelle ti 16.6. klo 9–n.18. Ilm. 4.–29.5.

Tied. ja ilm. www.jyvaskylanseurakunta.fi/Tapahtumat.

Palokan alue seurakunta

Perhepäivät: Ritoharju (Luhtisen puisto) ti 9.6. klo 9–11.30, Mannila (Paimenpojan puisto) ke 10.6. klo 9–11.30 ja Kirri to 11.6. klo 9–11.30
Isovanhempi-lapsenlapsi -leiri Vesala 22.–24.6. ja Koivuniemi 4.–6.8.

Säynätsalon alue seurakunta

Perhepäivät Säynätsalon srk-koti ma 1.6. ja 8.6. sekä ma–ti 15.–16.6. klo 9–12.
Perhepäivät Neulaskoti pe 5.6. ja 12.6. ja ke–to 17.–18.6. klo 9–12.
Lasten päiväleirit ti–to 2.–4.6. ja ti–to 9.–11.6. klo 10–14 Säynätsalon srk-koti.

Tikkakosken alue seurakunta

Päiväleirit Sarpatissa 1.–2.6., 3.–4.6., 10.–11.6. ja 15.6.
Perhepäivät Sarpatissa 5.6., 12.6. ja 18.6. ja kirkolla 23.6. ja 25.6. klo 9–12

Vaajakosken alue seurakunta

Perhepäiviä Kaunisharju 1.6 ja 2.6. Vaajakoski 8.6 ja 9.6. Jyskä 15.6 ja 16.6.
Lasten puuhapäivät 10.6 ja 11.6. Vaajakoski.

Tapahtumat

30.4.–13.5.

Konsertteja ja yhteislaulua

KUOKKALAN PELIMANNIT SOITTA MERIKANTOA

Kuokkalan pelimannit juhlistaa äitienpäivää soittamalla Oskar Merikannon tuotantoa Palokan Pelimannitalolla sunnuntaina 10.5. klo 17. Tuokiokuvia suomalaisesta sielunmaiemasta -konsertissa kuullaan muun muassa *Pai, pai paitaressu, Oi, muistatko vielä sen virren* sekä *Kullanmuru-nen*. Konsertin solisteina toimivat Tuula Heiskanen ja Jorma Pollari.

SATAVUOTIAAT KIRKKOKUOROT VIREESSÄ

Satavuotiaat kirkkokuorot konsertoivat Taulumäen kirkossa 3.5. klo 14. Konsertissa esiintyvät Jämsän, Laukaan ja Palokan kirkkokuorot johtajinaan Marko Kupari, Jouni Vaaja ja Pertti Tahkola. Jukka Hassinen säestää uruilla. Vapaa pääsy. Kuorot ovat mukana myös messussa klo 18.

PIANO SOI KELTINMÄEN KIRKOSSA

Jyväskylän ammattikorkeakoulun pianonsoitonopettajaopiskelijat Heidi Kantanen, Kristiina Ruusuvoori ja Annika Heikkilä järjestävät piano-konsertin Keltinmäen kirkossa 4.5. klo 18.30. He soittavat Mozartin, Poulencin, Griegin, Brahmsin ja Sibeliuksen musiikkia. Vapaa pääsy.

SÄYNTÄSALON JA MUURAMEN KUOROT KIMPASSA

Säynätalon kirkon iltamusiikissa 6.5. klo 19 lavalle kipuavat Muuramen kirkkokuoro, Tauonpaikka-kuoro, Virsiveljet, Musakerho, Neulaset-kuoro, Pasi Heikkilä, Bändikorneri, Loihtu-kanteleryhmä, At the Father's Resting Room -bändi, Hannes Asikainen, Hanna Rahkonen, Tatu Kauhanen, Johanna Manninen. Iltamusiikin järjestävät Säynätalon alue-seurakunta ja Muuramen seurakunta yhteistyönä hyväksi, ohjelma 5 euroa.

RAUTATIELÄISET KAJAUTTAVAT KONSERTIN KUOKKALASSA

Jyväskylän Rautatieläisten mieskuoron konsertti on Kuokkalan kirkossa 9.5. klo 15. Ohjelma. 5 e Kuokkalan kirkon flygelirahaston hyväksi.

HÄÄMARSSIT JA MUUT HÄÄMUSIIKIT KAUPUNGINKIRKOSSA

Tutut häämarssit ja harvinaisimmatkin hääsoitot kuullaan Kaupungin kirkon Häämusiikki-illassa. Häämusiikki-ilta on 9.5. klo 18. Sen toteuttavat Pekka Björninen, Piia Laasonen, Risto Valtasaari ja Seppo Wuolio.

SÄPÄKÖITÄ SOINTUJA JA MUITAKIN KUOROJA

Korpilahden kirkon kevätlaulajaisissa 13.5. klo 18 ovat mukana Korpi-set, Pulmuset, Säpäköt soinnut, Väentuvan lauluryhmä ja Kirkkokuoro. Esitysten lomassa on yhteislauluja. Lopuksi kahvit, kolehti yhteisvastoille.

Äideille kakkua ja iloa

ANNA LAPSELLE KOULU, ANNA ÄIDILLE ILO

Äitienpäivän aaton runo- ja virsimatineassa "Äidin osa" on tarjolla runojen ja virsien ohella terveisiä Papua-Uudesta-Guineasta sekä Keniasta. Teema on lukutaito- ja koulutyö osana lähetystyötä. Aiheesta kertoo Pirkko Markkanen, joka on Keskustan alue-seurakunnan nimikkolähetti Liisa Melligerin äiti. Tilaisuudessa mukana myös Seppo Wuolio ja Risto Valtasaari. Matinea alkaa 9.5. klo 14. Kahvit, vapaaehtoinen maksu lukutaito- ja koulutyölle.

KAKKUA, LAULUA JA RUNOJA

Huhtasuon kirkon messun jälkeen äitejä muistetaan kakkukahvein. Messu alkaa klo 10. **Halssilassa** on perhemessu klo 12 ja sen jälkeen kakkukahvit. **Keltinmäen** äitienpäivämessu alkaa klo 10, ja sen jälkeen kakkukahvit. **Kortepohjan** messu su alkaa klo 16, ja sen jälkeen nautitaan äitienpäivän kakkukahvit. **Kuokkalan** messussa klo 11 äitejä ilahduttavat laulullaan Virsimiehet, Milka Mustonen ja Kaisa Näreranta. Kakkukahvitkin on tarjolla. **Palokassa** messu alkaa klo 10. Leivoskahvit juodaan sen jälkeen ulkona. **Neulaskodissa** äitejä juhlietaan klo 16 alkaen runoilla ja musiikilla, päätteeksi hartaushetki. **Tikkakosken** messussa klo 10 äideille laulavat Tikkakosken mieslaulajat. Messun jälkeen kakkukahvit ja pientä ohjelmaa. **Vaajakosken** kirkossa äitienpäivän messu klo 10 ja kakkukahvit.

TAULUMÄEN KIRKKO

Kolmesataa vuotta kirkkolaulua Jyväseudulla su 3.5. klo 14. Satavuotiaat Jämsän, Laukaan ja Palokan kirkkokuorot. Jukka Hassinen, urut. Vapaa pääsy. **Messu** su 3.5. klo 18, Vähäjylkkä, Palola, Hassinen, Palokan, Laukaan ja Jämsän kirkkokuorot. **Tuomasmessu** su 10.5. klo 18, Liukkonen, Korhonen, Ilonen, Tuunanen, Björninen ja bändi, Aartolahti ja kuoro. **Yhteislaulutilaisuus** ma 11.5. klo 19, Vox Aurea. Vapaa pääsy. Osallistujia pyydetään saapumaan paikalle klo 18.45 tilaisuuden radioinnin vuoksi. Järj. Kirkkopalvelut ja Yleisradio yhteistyössä Jyväskylän seurakunnan kanssa. **Helatorstain messu** to 14.5. klo 18, K. Nieminen, Viitala, Tiusanen.

HUHTASUON ALUESRK

HUHTASUON KIRKKO
Perheiden vaputapahtuma to 30.4. klo 17.30. Jouko Mäki-Lohiluoman konsertti, simaa ja munkkia, onnenpyörä pikkurahalla. **Messu** su 3.5. klo 10, Tervonen, Mertanen. Pyhäkoulu lapsille messun aikana. **Kirkon pihatalkoot** ti 5.5. klo 14.

Kirkon piha kuntoon yhteisillä talkoilla

Huhtasuon kirkon pihataloissa ti 5.5. klo 14–16. laitetaan ympäristö kuntoon. Tekemistä lapsille ja aikuisille. Talkookahvit.

Saksankielinen hartaus ja keskustelutilaisuus ke 6.5. klo 18, Christian Beutel, Pastor der deutschen Gemeinde Helsinki/ Helsingin saksalaisen seurakunnan pastori, Petra Linderoos, Vorsitzende des Finnisch-deutschen Vereins/ Jyväskylän suomalais-saksalaisen yhdistyksen pj. **Messu äitienpäivänä** su 10.5. klo 10, Tervonen, Mertanen. Kakkukahvit. **Huoltamo** su 10.5. klo 16. **Virsi-ilta** ke 13.5. klo 18.30, Mertanen. **Helatorstain messu** to 14.5. klo 10, Tervonen, Helle, Mertanen. Kirkkokahvit. Siionin Kannel -lauluhetki.

Lapset ja perheet: **Päiväkerhoihin ilmoittautuminen** käynnissä Jyväskylän srk:n nettisivuilla. **Linnun siipi -taideleiri** 5–9 v lapsille 11.–13.6. klo 9.30–13.30. Hintaa 6 €, omat eväät. Ilm. 21.5. mennessä Seijalle 050 323 5355. **Pikkukirkko** ke 6.5. klo 9.30 lapsille huoltajineen. **Ekavauva-ryhmä** ma klo 13. **Aikuisten käsityökerho** ti klo 18. **Perhekahvila** ke klo 9.30. **Perhejumppis** to klo 10. **Erkka-ilta** erityistä tukea lasten äideille to 7.5. klo 17.30. Ilm. Seija 050 323 5355.

Pikkukirkko Huhtasuolla

Pienten ja suurten pikkukirkko on keskiviikkona 6.5. klo 9.30 Huhtasuon kirkolla.

Kouluikäiset: Liikunnallista kesää. Syksyllä tavataan!

Nuoret: **Isos,- jatkoisos-** ja avustajakoulutukset to klo 17.30–18.30. **Nuortenilta** to klo 18.30–20.30.

Ryhmätoimintaa: **Veteraanikuntoilijoiden voimistelu** ma 8.30–9.30. **Pietarin kilta** retki Koivuniemeen ma 18.5. klo 18. Huom. ei kevätretkeä 12.5. **Työntekijöiden lentopalloa** to klo 14.30–16.30. **MMV-kuoro** to klo 17.30. Tied. 050 521 5410. **Naisten jumppa** to klo 18–19.

Diakonia: **Päivystys:** ti–ke klo 9–10.30, muulloin 050 549 7005 elina.vepsalainen@evl.fi.

HALSSILAN SRK-KESKUS

Messu su 3.5. klo 12, Kärkkäinen, Salmela. **Leipäsunntai** su 3.5. klo 16. **Raamattuopetuksen** ja musiikin ilta ke 6.5. klo 18.30, *Jumalan kyllä ja Jumalan ei*, Jari Nordman, laulu-yhtye Keskeneräiset. Ei lastenhoitoa. Iltatee ja kirjapöytä. **Perhemessu** su 10.5. klo 12, Siistonen, Mertanen, Syrjä. Kakkukahvit. **Helatorstain messu** to 14.5. klo 12, Siistonen, Salmela, Jokiniemi, Malinen, bändi. Iosten tehtävään siunaaminen.

Huhtasuolta Hirven-salmelle ja Pertunmaalle

Lähtö retkelle torstaina 28.5. Huhtasuolta noin klo 8, paluu noin klo 17–18. Hintaa 45 euroa sisältää lounaan, kahdet kahvit ja matkan. Ilmoittautuminen 21.5. mennessä Juha 050 549 7024 tai Elina 050 549 7005.

Lapset ja perheet: **Päiväkerhoihin ilmoittautuminen** käynnissä Jyväskylän srk:n nettisivuilla. **Vauvala**, vauvaperheiden aamu ma klo 9.30–11. **Perhekerho** ke klo 9.30–11. **Muskarit** 1–4 vuotiaalle torstai-aamupäivisin. Tied. 050 340 9893.

Kouluikäiset: **Koululaisten kesäpäivät** 7–10-vuotaille 10.–11.6. klo 10–14. Hintaa 4€, omat eväät. Ilm. toukokuun aikana Jaanalle 050 301 8233. **Toimintakerho** ma klo 18, 7–9-vuotiaille tytöille ja pojille. **Toimintakerho** ti klo 18, 10–12-vuotiaille tytöille ja pojille.

Ryhmätoimintaa: **Torstaitapaaminen** to klo 13 (paritt.viikot). **Aamurukouspiiri** ke klo 8–9. **Iloset-kuoro** ke klo 12.30. Tied. 050 521 5410. **Ihanaiset-kuoro** ma klo 17.30–19. Taulumäen kirkko. Tied. Salmela 050 380 0608. **Majakka-kuoro** pe klo 18. Vaajakosken kirkko. Tied. Salmela 050 380 0608.

Huhtasuon perheleiri Vesalassa

Huhtasuon alue-seurakunnan perheleiri on 5.–7.6. Vesalassa. Hinnat aikuinen 30 €, lapset 10–17 v. 20 €, 4–9 v. 10 €, alle 4v. maksutta. Ilmoittautuminen 7.5. mennessä juha.halonen@evl.fi. 050 549 7024. Lisätietoja myös lapsityönohjaajalta anne.ketunen@evl.fi. 050 340 0638.

Diakonia: **Päivystys:** ma–ke klo 9–10.30, muuna aikana 050 549 7024 juha.halonen@evl.fi.

KELTINMÄEN ALUESRK

KELTINMÄEN KIRKKO
Messu, luomakunnan sunnuntai su 3.5. klo 10, Ridanpää, Viikko, Nieminen, kirkkokahvit, pyhäkoulu. **Messu** su 10.5. klo 10, Viikko, Salminen, Lintunen, äitienpäivän kakkukahvit. **Mahdollisuus keskusteluun** ja henkilökohtaiseen esirukoukseen jumalanpalveluksen jälkeen.

Vappumyyjäiset pe 1.5. klo 12. Myytävänä munkkia, simaa ja käsitöitä. **Pianokonsertti** ma 4.5. klo 18.30 Heidi Kantanen, Kristiina Ruusuvoori, Annika Heikkilä, piano. Vapaa pääsy. **Aamurukous** ti 5.5. ja 12.5. klo 8–8.30. **Hiljainen aamurukous** to 7.5. klo 8–8.30.

Lapset ja perheet: **Päiväkerhot** tied. 050 408 8852, 050 412 1514.

Perheolkkari ke klo 9–11. **Taaperoryhmä** ma klo 14.30–16, tied. 050 408 8852. **Lapsi- ja perhetyön** tied. 050 340 0639. **Muskarit** tied. 050 340 9898.

Kouluikäiset: Tied. 050 549 7002. **Kokkikerhot** ma 17–18.30 ja ti 17.30–19. **Kirkkis Avoimet ovet**-alakouluisten olkkari ma ja ke klo 13–16.

Nuoret: Tied. 050 549 7010, 050 549 7030. **Perusisöskoulutus** ke 6.5. klo 17. **Nuortenilta** ke 6.5. klo 18.30. **Retki Tampereelle Yhden hinnalla** -tapahtumaan 16.5.

Ryhmätoiminta: **Lähetyspiiri** ma klo 13. **Maahanmuuttajat** ti klo 10–12. **Olohuone** ke klo 13–15. Tarjoilu, vapaaehtoinen 1 € maksu. Tied. 050 549 7032. **6.5. Elämä taivaan kansalaisena arjessa.** 13.5. **Kevätkarkelot** Olohuone jää kesätauolle.

Musiikki: **Näkkäri-kuoro** kouluikäisille ke klo 15.30. Tied. 050 549 7049. **Seurakuntakuoro** to 18–19.30. Tied. 050 521 5414.

Diakoniaväki retkeilee Valamoon

Diakoniaväen retki Heinäveden Valamoon 5.6. maksaa 40 euroa. Hintaa sisältää matkat, lounaan, esittelykierroksen, museo- ja näyttelyliput ja kahvit.) Matkalle pääsee reitiltä Kuohun kyläkauppa klo 7.20, Kypärämäki oppilaitoksen pysäkki 7.30, Kortepohjan ostoskeskus klo 7.35, Keltinmäen kirkko klo 7.45. Paluu noin klo 19. Ilmoittautumiset 4.–19.5. p. 050 549 7032 tai 050 549 7026. Jos et saa yhteyttä, jätä viesti puhelinnumerossa, niin otamme sinuun yhteyttä.)

Diakonia: **Päivystys** Keltinmäen kirkko Keltinmäentie 10, to klo 12–14, tai ajanvarauksella. Kallio 050 549 7032, Laitinen 050 549 7026, Häyrinen 050 549 7008. Huom! 14.5. ei ole päivystystä.

KORTEPOHJAN SRK-KESKUS

Messu su 3.5. klo 16, Ridanpää, Nieminen. **Messu** su 10.5. klo 16, Viikko, Nieminen, äitienpäivän kakkukahvit. **Mahdollisuus keskusteluun** ja henkilökohtaiseen esirukoukseen jumalanpalveluksen jälkeen.

Lapset ja perheet: **Päiväkerhot** tied. 050 372 5573, 050 380 0426. **Perheolkkari** ma klo 9–11. **Lapsi- ja perhetyön** tied. 050 340 0639. **Muskarit** tied. 050 571 5155.

Kouluikäiset: Tied. 050 549 7002. **Kokkikerho** ti 17–18.30. **Alakouluisten olkkari** to klo 13–16.

Nuoret: Tied. 050 549 7010, 050 549 7030.

Ryhmätoiminta: **Lähetyskesä** käsitöpiiri ke klo 10–12, paritt. viikot. **Tiistaitapaaminen** ti klo 13–14.30, paritt. viikot. 5.5. Katselemme kuvia ja annamme muistoille luvan tulla. **Torstai- ja lauantai-illat** avoinna klo 12–13.30. Tarjoilu maksutonta. **Kaikkien sopiva lauluryhmä** ti klo 15–16.30. Lauletaan yhdessä hengellisiä lauluja ja veisuja. Tied. 050 549 7026. **Hiljentyöryhmä** *Perjantain puolipäivä* pe 15.5. klo 12.15 kirkkosalissa. Oma Raamattu ja päiväkirja mukaan. Kaija-Liisa Laurio.

Musiikki:

Lähde!-kuoro nuorille aikuisille to klo 18-19.30 tied. 050 549 7049

Diakonia:

Päivystys Kortepohjan seurakuntakeskus: Isännäntie 4, ti klo 9–11, tai ajanvarauksella, Kallio 050 549 7032, Laitinen 050 549 7026, Häyrinen 050 549 7008. **Retki** Valamoon pe 5.6. Ilm. 4.–19.5. 050 549 7032 tai 050 549 7026.

KYPÄRÄMÄKI-KÖHNIÖ-RUOKE-KUOHU-VESANKA

Vesangan hengellinen iltapäivä ke 6.5. klo 12–15, Rauni Ylämäki, Peräläntie 176, Ruut, Noomin miniä.

Lapset ja perheet:

Kypärämäen toimintatilat Työväenyhdistyksen tiloissa os. Erämiehenkatu 6. **Päiväkerhot** tied. 050 372 5573, 050 380 0426.

Perheolkkari to klo 9–11.

Lapsi- ja perhetyön tied. 050 340 0639.

Kouluikäiset:

Tied. 050 549 7002.

Nuoret:

Tied. 050 549 7010, 050 549 7030.

Ryhmätöiminta:

Kuohun päiväpiiri ma 11.5. klo 13, kylätalolla. Kahvitarjoilu. **Saihakadun olohuone** Saihokatu 4, ti klo 11–12. Aiheena 5.5. *Äidit vaan nuo toivossa väkevät*, 12.5. *Lauetaan toivon lauluja*. (Kevään viimeinen kerta.) **Saihakadun diakonialounas** to klo 12, Saihokatu 4. Kotiruokaa, hinta 4 €, lapset alle kouluikäisen 1€. Kevään viimeisen lounas 12.5.

Diakonia:

Päivystys Kortepohjan seurakuntakeskus, Isännäntie 4, ti klo 9–11, Keltinmäen kirkko, Keltinmäentie 10, to klo 12–14. Tai ajanvarauksella, Kallio 050 549 7032, Laitinen 050 549 7026, Häyrinen 050 549 7008. Huom. 14.5. ei ole päivystystä.

KESKUSTAN ALUESRK**KAUPUNGINKIRKKO**

Avoimna ke–pe klo 11–14.

Messu su 3.5. klo 10, Niiles-Hautanen, Tuominen, Laasonen.

Virsi- ja lauluhetki ke 6.5. klo 12.

Nuorten messu ke 6.5. klo 19.15.

Viikkomessu to 7.5. klo 13.

Häämusiikki-ilta la 9.5. klo 18 Björninen, Laasonen, Valtasaari, Wuolio.

Messu su 10.5. klo 10, Pirtala, Tuominen, Valtasaari, Kannelkuoro, joht. Ulla Kotamäki

Virsi- ja lauluhetki ke 13.5. klo 12.

Nuorten messu ke 13.5. klo 19.15.

Helatorstain sanajumalanpalvelus

to 14.5. klo 10, Katriina Ilvesmäki, Piia Laasonen.

VANHA PAPPILA

Vapaudenkatu 26

Vapputapahtuma to 30.4. klo 10–12 klo 10.30. lauluryhmä Nicholas Harmonies, munkkikahvila. Vilttikirppis (5€ viltti, oma viltti), kasvomaalauksia, pomppulinna ja onnenpyörä lähetyksen hyväksi.

Raamattupiiri kaikenikäisille ti klo 10.

Kylän kamari to klo 14 parilliset viikot, viim. 21.5. (huom. pariton viikko)

Fransiskus-ilta ke 6.5. klo 17.

Hanna-piiri ma 11.5. klo 18 Yhteys-

henkilöt Riitta Puukari 050-4933459 ja Anna-Maija Kuulasmaa.

Leskien klubi eläkeikäisille leskille to 7.5. klo 10–12 Kokoonnumme Lahjajarjun kappelissa (ei pappilassa). Tied. Niiles-Hautanen 050-522 2380.

Runo- ja virsimatinea Äidin osa la 9.5. klo 14. Terveisiä Papua-Uudelta-Guinelta sekä Keniasta. Pirrko Markkanen.

Iltapäivämusiikkia su 10.5. klo 15, Matias Lahti, viuluHannu Alasaarela, piano. Vapaa pääsy

Messuosasto to 14.5. Kaupunginkirkon jumalanpalveluksen jälkeen. Keskustelua ja ideointia jumalanpalvelustehtävistä.

Lapsille ja perheille:

Perhekerho to 9.30-11.30 (Yliopistonk. 28 B sisäpiha).

Pappilan perhepyhäkoulu su 17.5. klo 16.

Lapsi- ja perhetyön tied. johanna.kontinen@evl.fi 050 340 9895. Pyhäkoulutyön tied. laura.ylisto@evl.fi 050 564 3072.

Muskarit: Tied. terhi.hassinen@evl.fi 050 340 9893, tiina.jarvinen@evl.fi 050 571 5155.

Kouluikäiset:

Kevään viimeiset kerhot vko 19.

Nämä kerhot Yliopistonkatu 26 B:ssä:

Taidekerho Sormet (1.–4.-lk) ti klo 16.30–17.30.

Musakerho (2.–4.-lk) to klo 16–17.

Puuhakerho Hupia&herkkuja (1.–lk.) joka toinen pe klo 14.30–16.

Tied. kirsi-marja.piippanen@evl.fi 050 595 3945.

Nuoret:

Nuorten tilalla Yliopistonk. 26 B:ssä:

Nuorten Raamis ma klo 17–18.

Nuorten ilta ma klo 18.15–20.

Perusisokoulutus ke klo 17.

Jatkoisokoulutus ke klo 17, parill. viikoin.

Miniyyri- ja lautapeli-illat ti klo 18–21.30 (14–19 v).

Tied. teresa.muhoonen@evl.fi, 050 549 7016, tai juha.koivurova@evl.fi 050 549 7004 ja nuoris- ja rippikoulutyön vastuupappi ritva.tuominen@evl.fi 050 400 0013.

Varttuneelle välle:

Varttuneiden ja eläkeläisten piiri Puistotori 4, ke klo 13, viimeinen 13.5.

Kylän kamari Vanhassa Pappilassa (Vapaudenk. 26) to klo 14 parilliset viikot, viim 21.5. (huom! pariton viikko)

Eläkeläisten piiri, Viitakoti, ke klo 14, paritt. viikot, viim. 20.5. ehtoollinen.

Leskien klubi eläkeikäisille leskille to 7.5. klo 10-12 Kokoonnumme Lahjajarjun kappelissa (ei pappilassa). Tied. Johanna Niiles-Hautanen 050-522 2380.

Kevätretki Saarijärvelle 12.5. Hinta 25 e. Ilm. ja tied. ti 5.5. mennessä Kirsti. 050 340 0665, Lea 050 549 7027 tai Auni 050 549 7001. Lisätietoja sivulla 12.

Diakonia: Päivystykset ma, ke ja to klo 9–11 Cygnaeuksenkatu 8. Ei päivystystä 4.5. Lea Pietiläinen 050 549 7027, Kataikko 050 340 0665, Pelkonen 050 549 7001 tai Tintulahti 050 549 7006.

Avoim aamukahvila ja käsityöpiiri (diakonia ja lähetykset) Keljon palvelutalon B-talon 4. krs ti klo 10–12.

Keskustan kevätretki Saarijärvelle

Retki Saarijärvelle tiistaina 12.5. Lähtö klo 8.45 Lohikosken kirkolta, klo 8.55 Puistokadun pysäkillä ja klo 9.10 Keskus-

seurakuntatalo. Tutustuminen Saarijärven kirkkoon, ruokailu Wanhassa Pappilassa, jossa tavataan runoilivat emännät Liisa Suomäki, Aino Leed ja Tuula Kaihlajärvi, lähtökahvit. Paluu noin klo 15. Hinta 25 euroa. Ilmoittautumiset ja tiedustelut 5.5. mennessä Kirsti 050 340 0665, Lea 050 549 7027 tai Auni 050 549 7001.

Kourot:

Hyvät Jyvät ti klo 19, Pappilan rippikoulusali. Johtaa Valtasaari 050 521 5411.

Stemmia to klo 18, Lahjajarjun kappeli. Johtaa Björninen 0400 746 372.

LOHIKOSKI

Lahjajarjun kappeli, Ukoniementie 2.

Messu su 3.5. klo 12, Niiles-Hautanen, Björninen.

Messu su 10.5. klo 12, Wuolio, Laasonen, kirkkokahvit, pyhäkoulu.

Lapsille ja perheille:

Perhekerho to 9.30–11.30.

Pyhäkoulu Lahjajarjun kappelissa su 10.5. klo 12.

Lapsi- ja perhetyön tied. johanna.kontinen@evl.fi 050 340 9895.

Pyhäkoulutyön tied. laura.ylisto@evl.fi 050 564 3072.

Muskarit: Tied. tiina.jarvinen@evl.fi 050 571 5155.

Kouluikäiset:

Kevään viimeiset kerhot viikolla 19.

Kokkikerho Hymysuu (1.–6. lk) to klo 17–18.30 Lahjajarjun kappeli.

Tied. kirsi-marja.piippanen@evl.fi 050 595 3945.

Nuoret:

katso Keskustan nuorisotyö.

Diakonia:

Päivystys ma, ke ja to klo 9–11 Cygnaeuksenk. 8. Ks. Keskustan diakonia.

Tied. Auni Pelkonen 050 549 7001.

Olohuone jatkuu syksyllä.

Lähetys:

Vapputapahtuma Vanhassa Pappilassa to 30.4. klo 10–12 klo 10.30. Nicholas Harmonies, munkkikahvila, vilttikirppis, kasvomaalauksia, pomppulinna ja onnenpyörä.

Vappukahvila Lohikosken kirkolla to 30.4. klo 10–12, munkkia ja simaa.

KORPILAHDEN ALUESRK

Korpilahden alueseurakunnan palvelupiste on avoimna ti ja to klo 9–12 tai ajanvarauksella 050 557 9012. Muina aikoina hautausasiat 040 162 3982, virkatodistukset ja toimitusten sopiminen 050 363 2300, muissa asioissa yhteys suoraan työntekijöiden numeroihin. Olemme myös Facebookissa.

Jumalanpalvelukset:

Luomakunnan messu su 3.5. klo 10, Haapakangas, Logren. Sään salliessa kirkon pihamaalla.

Messu su 10.5. klo 10, Koivisto, Laiho.

Messu viittomakielellä su 10.5. klo 15, Lehtinen.

Miksi punatukkainen feministi on luterilainen

Savokarjalainen kalliollaispastori Marjaana Toivainen rävyttää luterilaisuuden ihmeellisyyden kuulijoidensa kasvojen eteen. Miksi punatukkainen feministi ja maailmaa kiertänyt valtieteilijä rakastaa luterilaista yhteisöä ja haluaa olla sen osa? Miksi luterilainen -luento Kuokkalan kirkossa 8.5. klo 18

Jyväskylän Rautatieäisten mieskuoron konsertti la 9.5. klo 15, ohj. 5 e Kuokkalan kirkon flyygelirahaston hyväksi.

Messu su 10.5. klo 11, Korhonen, Mustonen, Lampinen, Grönholm, Virsimiehen, Milka Mustonen ja Kaisa Näreranta, laulu. Pyhäkoulu, kakkukahvit.

Hiljaisuuden ilta ke 13.5. klo 18, arkiretriitti ja iltahartaus.

Ikäihmisten syntymäpäiväjuhla to 28.5. klo 13–15. Kutsumme juhlaan 70, 75, 80, 85, 90 ja sitä enemmän tammi-kesäkuussa 2015 täyttyviä kuokkalaisia. Voitte kutsua mukaan myös yhden läheisenne. Ilmoittautumiset 18.5. mennessä p. 050 549 7034 tai 050 549 7007.

Ruskaretriitti Koivuniemessä 11.–13.9. Kehollinen rukous ja hiljainen rukouslaulu sekä luonto. Erityisopettaja Mirjam Silven, pastori Anne Angervo ja kanttori Sirpa Lampinen. Hinta 50 e sis. majoitus ja ruoka. Ilm. 24.8. mennessä www.jyvaskylanseurakunta.fi

Lapsit ja perheet: **Perhekerho** ma klo 9.30–11.15. **Isovanhemman kaa** -iltapäivä ti klo 14–16. **Café Kide** avoin olohuone ke klo 9–11! **Iskän kaa** -ilta ke klo 18–20 (parittomat viikot). **Vauvaperhepä** pe klo 9.30–11. **Lapsiparkki** 2–6-v pe klo 9–11.30 Polttolinja 29. Ilm. saman viikon ke mennessä 050 380 0247. **Omat eväät!** **Päiväkerhot** tied. 050 443 3572. Lapsi- ja perhetyön tied. 050 340 9887. **Muskarit:** tied. 050 340 9898. **Kesätoimintaa:** **Lasten kesäpäivät** 4–6-v. ti–to 2.–4.6. klo 9–15.30 Polttolinja 29:n päiväkerhotilassa. Mahtuu 20 lasta. Ilm. 4.–17.5. **Lehtisaaren päiväleiri** 7–12-v. ti–to 9.–11.6. klo 9–16 Tuomiojärven Lehtisaarella. Mahtuu 25 lasta. Ilm. 4.–17.5. **Perheiden retki** Funparkkiin ja Hoplopiin Tampereelle ti 16.6. klo 9–n.18. Ilm. 4.–29.5. Kaikilla lapsilla tulee olla huoltaja mukana. Kesätoiminnan lisätiedot ja ilmoittautumisen löydät osoitteesta www.jyvaskylanseurakunta.fi/Tapahtumat.

Kirkkokourot to klo 18, srk-talo parit. viikot.

Lähetys:

Kesän nuotioillat vielä vailla paikkaa: 15. ja 16.7. sekä 5. ja 6.8. Tarjoa tila, me tuomme tarjoamiset! Ilmoita Tuulalle 050 5579008.

Diakonia: **Väentupa** ti klo 11–13.30, Korpikeldas. Ti 5.5. klo 12 mukana kanttori Tiina Laiho. Ti 12.5. Porinapiiri.

Nojaryhmä ti 12.5. klo 18 Mutasen leirikokouksessa.

Syntymäpäiväjuhlat 75 v. ja 80 v. täyttävälle, su 24.5. Korpilahden seurakuntatalolla messun jälkeen n. klo 11.30. Ilmoittautumiset ja tiedot ruokavaliosta 13.5. mennessä diakoniasalle 050 5579003.

Nuoret:

Hengari joka ma klo 15–17, srk-talo. Seuraa ajankohtaista infoa facebookissa!

Kouluikäiset:

Ajankohtaista infoa: www.jyvaskylanseurakunta.fi

Kuinka voit, nainen, kysyy Tuula Hakkarainen

Naisten aamukahvit juodaan Korpilahden seurakuntatalolla lauantaia 9.5. klo 9. Aamussa musisoi Tuula Haxu Hakkarainen, joka pohtii puheenvuorossaan naisen jaksamista.

Lapsille ja perheille:

Tiedustelut 050 557 9006, 050 557 9013

Päiväkerhot ma ja ti srk-talo, pe Korpilohi.

Perhekerho Ylä-Muuratjärven kylätalolla ke klo 9–11.

Perhekerho srk-talolla to klo 9.30–11.30.

Taaperoryhmä srk-talolla ma 11.5. klo 9.30–11.30

Vauvaryhmä srk-talolla ma 4.5. klo 13.30–15.30.

KUOKKALAN ALUESRK

Kansanmusiikkimessu su 3.5. klo 11, Reukauf, Bucht, Lampinen, Heikkilä, Kehittyvät laulajat, Jubilate Deo, Pelimannit ja kansantanssijoita, pyhäkoulu, kirkkokahvit.

Hiljaisuuden ilta ke 6.5. klo 18, arkiretriitti ja iltahartaus.

Luento Miksi luterilainen? pe 8.5. klo 18. Pastori Marjaana Toiviainen.

Miksi punatukkainen feministi on luterilainen

Savokarjalainen kalliollaispastori Marjaana Toiviainen rävyttää luterilaisuuden ihmeellisyyden kuulijoidensa kasvojen eteen. Miksi punatukkainen feministi ja maailmaa kiertänyt valtieteilijä rakastaa luterilaista yhteisöä ja haluaa olla sen osa? Miksi luterilainen -luento Kuokkalan kirkossa 8.5. klo 18

Jyväskylän Rautatieäisten mieskuoron konsertti la 9.5. klo 15, ohj. 5 e Kuokkalan kirkon flyygelirahaston hyväksi.

Messu su 10.5. klo 11, Korhonen, Mustonen, Lampinen, Grönholm, Virsimiehen, Milka Mustonen ja Kaisa Näreranta, laulu. Pyhäkoulu, kakkukahvit.

Hiljaisuuden ilta ke 13.5. klo 18, arkiretriitti ja iltahartaus.

Ikäihmisten syntymäpäiväjuhla to 28.5. klo 13–15. Kutsumme juhlaan 70, 75, 80, 85, 90 ja sitä enemmän tammi-kesäkuussa 2015 täyttyviä kuokkalaisia. Voitte kutsua mukaan myös yhden läheisenne. Ilmoittautumiset 18.5. mennessä p. 050 549 7034 tai 050 549 7007.

Ruskaretriitti Koivuniemessä 11.–13.9. Kehollinen rukous ja hiljainen rukouslaulu sekä luonto. Erityisopettaja Mirjam Silven, pastori Anne Angervo ja kanttori Sirpa Lampinen. Hinta 50 e sis. majoitus ja ruoka. Ilm. 24.8. mennessä www.jyvaskylanseurakunta.fi

Lapsit ja perheet: **Perhekerho** ma klo 9.30–11.15. **Isovanhemman kaa** -iltapäivä ti klo 14–16. **Café Kide** avoin olohuone ke klo 9–11! **Iskän kaa** -ilta ke klo 18–20 (parittomat viikot). **Vauvaperhepä** pe klo 9.30–11. **Lapsiparkki** 2–6-v pe klo 9–11.30 Polttolinja 29. Ilm. saman viikon ke mennessä 050 380 0247. **Omat eväät!** **Päiväkerhot** tied. 050 443 3572. Lapsi- ja perhetyön tied. 050 340 9887. **Muskarit:** tied. 050 340 9898. **Kesätoimintaa:** **Lasten kesäpäivät** 4–6-v. ti–to 2.–4.6. klo 9–15.30 Polttolinja 29:n päiväkerhotilassa. Mahtuu 20 lasta. Ilm. 4.–17.5. **Lehtisaaren päiväleiri** 7–12-v. ti–to 9.–11.6. klo 9–16 Tuomiojärven Lehtisaarella. Mahtuu 25 lasta. Ilm. 4.–17.5. **Perheiden retki** Funparkkiin ja Hoplopiin Tampereelle ti 16.6. klo 9–n.18. Ilm. 4.–29.5. Kaikilla lapsilla tulee olla huoltaja mukana. Kesätoiminnan lisätiedot ja ilmoittautumisen löydät osoitteesta www.jyvaskylanseurakunta.fi/Tapahtumat.

Kirkkokourot to klo 18, srk-talo parit. viikot.

Lähetys: **Kesän nuotioillat** vielä vailla paikkaa: 15. ja 16.7. sekä 5. ja 6.8. Tarjoa tila, me tuomme tarjoamiset! Ilmoita Tuulalle 050 5579008.

Diakonia: **Väentupa** ti klo 11–13.30, Korpikeldas. Ti 5.5. klo 12 mukana kanttori Tiina Laiho. Ti 12.5. Porinapiiri.

Nojaryhmä ti 12.5. klo 18 Mutasen leirikokouksessa.

Syntymäpäiväjuhlat 75 v. ja 80 v. täyttävälle, su 24.5. Korpilahden seurakuntatalolla messun jälkeen n. klo 11.30. Ilmoittautumiset ja tiedot ruokavaliosta 13.5. mennessä diakoniasalle 050 5579003.

Nuoret: **Hengari** joka ma klo 15–17, srk-talo. Seuraa ajankohtaista infoa facebookissa!

Kouluikäiset:

Ajankohtaista infoa: www.jyvaskylanseurakunta.fi

Kuinka voit, nainen, kysyy Tuula Hakkarainen Naisten aamukahvit juodaan Korpilahden seurakuntatalolla lauantaia

9–11 ja Mannilassa (Mankolantie 3) ke 9.30–11.30.
Vauvapsäkki pappilassa ma klo 13–15 ensimmäisen vauvansa saaneille.
Taaperopsäkki pappilassa ti klo 9.30–11.30 (lapset n. alle 2 v.)
Muskari ke pappilassa (Rovastintie 8 C). Tied. Terhi Hassinen 050 340 9893.
Äitien ilta Koivuniemen leirikeskuksessa 4.5. klo 17.30–20. Ilm. soittamalla 040 560 9908, ei tekstiviestillä!

Äitien ilta Koivuniemen leirikeskuksessa

Äitien omaa aikaa tarjolla 4.5. klo 17.30–20. Illan ohjelmassa on muun muassa kädentöitä, liikuntaa, herkuttelua, iltapalaa, hiljentymistä... Ilmoittautumisen soittamalla Marja-Tertulle, 040 560 9908, ei tekstiviestillä.

Kirkkohetki lapsille ja perheille 7.5. Tied. marja-terttu.kivela@evl.fi 040 560 9908. Facebookista Palokan alue seurakunnan lapsi- ja perhetyö.

Kouluikäiset:

Kesäpäivät Lehtisaareissa 7–14-vuotiaille ti–pe 2.–5.6. Joka päivään mukaan mahtuu 15 lasta. Kohtalainen uimataito välttämätön edellytys. Ilm. 1.–24.5. Info toiminnasta sekä ilmoittautumisista alue seurakunnan nettisivuilta: www.jyvaskylanseurakunta.fi. Tied. Hanna-Maire Leppänen 040 773 9851.

Nuoret:

Nuorten kevätjuhla ke 6.5. klo 18 Jokelan pappilassa.
Isosten siunaaminen Palokan kirkossa Helatorstaina 14.5. klo 10.
Nuorten aikuisten sähly pe klo 19.30–21 Jokelan koulun liikuntasalissa.
Koulupäivystys Mankolan koululla ti klo 11.45–12.15.
 Lisätietoja nuoris-, isos- ja rippikoulutyöstä Paula Niemitalo 040 5609909, Ilkka Göös 040 5275382 ja Niina Kari 040 8310565. Facebookissa yhteisö: Palokan alue seurakunnan nuorisotyö.

SÄYNÄTSALON ALUESRK

SÄYNÄTSALON KIRKKO

Messu su 3.5. klo 10, Jurva, Asikainen. Gideonien vierailu.
Hautausmaan haravointitalkoot ti 5.5. klo 8. Talkoolaisille aamukahvit ja lounas.
Iltamusiikki ke 6.5. klo 19. Muuramen ja Säynätsalon kuorot lavalla yhteisvastaan hyväksi, ohjelma 5 €. Katso sivu 12.
Messu su 10.5. klo 10, Väättäinen, Tiusanen.
Seurakuntaretki Laukaaseen ke 20.5. Hinta 20 €. Ilm. ja tied. 050 598 0951 viimeistään 12.5.
Perheleiri 3.–5.8. Vesalassa, leirin hakuaika alkanut! Haku elina.fuchs@evl.fi, paula.kiviranta@evl.fi

Lapset ja perheet:

Päiväkerhot ti seurakuntakoti. Perhekerho to klo 9.30–11.30. Tied. 050 917 2802.
Pyhäkoulu seurakuntakoti to 7.5. klo 17.15. Tied. 050 340 0639.

Nuoret:

Tied. 044 757 5067
Nuortenilta to klo 18.30–21 srk-koti/nuorisotila.

Ryhmätoiminta:

Olohuone ke klo 13 srk-koti; 6.5. Tuulia Myftari vieraillee, 13.5. Hannes laulattaa kevätlauluja.
Raamattupiiri Johanneksen pojat su klo 18, srk-koti/kokoustila, paritt.vkot.
Naisten solu ti klo 18, srk-koti/olo-huone, paritt.vkot.

Musiikki:

Kuorotied. 050 549 7035.
Neulaset ke klo 18–19.30 Säynätsalon srk-koti.
Muskarit tied. NMKY/opettaja Kortelahti 045 187 0005.
Kanteleryhmä tied. Honkonen 0400 669 146

Diakoniatyöntekijä:

Päivystys ti ja to klo 9–11 srk-koti, Saarnatie, 050 598 0951, paula.kiviranta@evl.fi.

Seurakuntaretki

Laukaaseen
 Retkipäivä on 20.5. Lähtö Säynätsalosta klo 9 ja Neulaskodilta klo 9.15. Tutustuminen Laukaan kirkkoon ja seurakuntaan, lounas ja puotikäynti Puustellin työkylässä. Paluu iltapäivällä. Hinta 20 euroa sis. kyydin, aamukahvit, lounaan ja ohjelman). Ilm. ja tied. 050 598 0951 viimeistään 12.5.

NEULASKOTI

Neulasehtoo su 3.5. klo 16, Jurva, Marja-Leena Mertanen ja Leila Tiihonen. Solujen päätössunnuntai.
Perjantairukous pe 8.5. klo 19.
Äitienpäiväjuhla su 10.5. klo 16, runoja, musiikkia, hartaus.
Seurakuntaretki Laukaaseen ke 20.5. Hinta 20 €. Ilm. ja tied. 050 598 0951 viimeistään 12.5.
Perheleiri 3.–5.8. Vesalassa, leirin hakuaika alkanut! Haku elina.fuchs@evl.fi, paula.kiviranta@evl.fi

Lapset ja perheet:

Päiväkerhot ma ja ke.
Perheryhmät:
 Ensivauvaryhmä ke klo 9.30–11.30, taaperoryhmä ti klo 9.30–11.30, perhekerho pe klo 9.30–11.30. Tied. 050 917 2802.
Pyhäkoulu su 3.5. klo 11, tied. 050 340 0639.
Muskarit tied. 050 571 5155.

Kouluikäiset:

Näkkäri eput ja toput ti klo 12.30–15.30.

Nuoret:

Iltakahvila pe klo 17–22 Neulaskodilla.

Ryhmätoiminta:

Lähetyspiiri ma klo 13–14, parittomat viikot.
Olohuone ti klo 13–15.

Diakonia:

Diakonian päivystys, ajanvaraus 050 549 7015, elina.fuchs@evl.fi.
Diakonian ruokailu to klo 11–12.

TIKKAKOSKEN ALUESRK

Luomakunnan sunnuntain messu su 3.5. klo 10, Vallipuro, Piilonen.
Siioninvirsiseurat pappilassa 3.5. klo 18.
Torstain aamuhartaus to 7.5. klo 10, hartauden jälkeen aamukahvit/puuro seurakuntasalissa.
Päiväpiiri pe 8.5. klo 12.30 Jylhänperällä, Tikkakosken Rauhanyhdistyksen talolla.
Äitienpäivän messu su 10.5. klo 10, Vallipuro, Piilonen, Tikkakosken mieslaulajat. Messun jälkeen kakkukahvit ja piientä ohjelmaa.
Kylvön siunaus ti 12.5. klo 12 Lahtisilla Pajulassa, Nyröläntie 807.
Miesten ilta Koivuniemessä ti 12.5. klo 17.30: varttikirkko; iltapala; *Mies ja Raamattu*, Arto Viitala, Seppo Hautalahden runoja.

Miesten ilta Koivuniemessä

Miesten ilta on 12.5. klo 17.30 alkaen. Aluksi varttikirkko kapelissa, jonka jälkeen iltapala pääarakennuksessa. Kirkkoherra Arto Viitala alustaa aiheesta *Mies ja Raamattu*, yhteislaulua ja Seppo Hautalahden runoja. Lopuksi saunomista ja makkaripaistoa. Tilaisuuden järjestävät Palokan, Tikkakosken ja Vaajakosken alue seurakunnat.

Helatorstain iltamessu 14.5. klo 18, von Gross, Piilonen, Haapasaaari, Pirttimäki. Isosten siunaaminen.

Musiikki:

Lapsikuoro ke klo 13–14 Luonetjärven koulun musiikkiluokassa.
Candela-kuoro kirkolla to klo 18–20. Tied. sirpa.piilonen@evl.fi 040 560 9913.

Diakonia ja lähetys:

Työtupa ti klo 12 seurakuntasalissa.
Miestenpiiri ti klo 13 pappilassa, kahvit työtuvalla seurakuntasalissa klo 14.
Lukupiiri pappilassa ke 6.5. klo 13.
Torstain aamuhartaus ja aamukahvi kirkolla to 7.5. klo 10.
Yhteydenotot/ajanvaraus: diak. marja-liisa.jaakonaho@evl.fi 040 5609916.

Lapsille ja perheille:

Päiväkerhoihin ilmoittautuminen lukuvuodelle 2015–2016 käynnissä netissä www.jyvaskylanseurakunta.fi.
Perhekerhot kesätauolla.
 Tied. eija.simpanen@evl.fi 040 5609914.

Kouluikäiset:

Elo-syyskuussa tiedotetaan syksyn kerhoista.
Kipinä-telttaleiri 10.–14.-v. tytöille ja pojille Partaharjulla, Pieksämäellä 22.–27.7. Leiri 80 €. Ilm. 15.5. mennessä www.jyvaskylanseurakunta.fi/tapahtumat
 Tied. outi.pirttimaki@evl.fi 040 560 9915.

Nuoret:

Toiminta kirkolla.
Nuorten ilta ti klo 18–21.
Isoskoulutus ke 6.5. klo 18–19.30.
Oloilta ke klo 19.30–21.30.
Isosten siunaaminen nuorten messussa to 14.5. klo 18, jonka jälkeen nuorten kevätjuhla klo 19.
 Lisätiedot: mikko.haapasaaari@evl.fi, 040 7605098.

VAAJAKOSKEN ALUESRK

Messu su 3.5. klo 10. Laitinen, Mustonen.
Messu su 10.5. klo 10. Äitienpäivä. Kauppinen, Mustonen.
Miesten ilta Koivuniemessä ti 12.5. klo 17.30: varttikirkko; iltapala; *Mies ja Raamattu*, Arto Viitala. Saunomista ja makkarapaistoa.
Seurakuntamatka Israeliin 11.–18.10. Muutama paikka vapaana. Tied. ja ilm. Hannu Huttunen 050 521 5405 ja Marja-Leena Liimatainen 040 560 9926.

Diakonia:

Keskiviikkokerho ke 13.5. klo 13, Vaajakoski.
Keskiviikkokerho ke 13.5. klo 13, Jyskän srk-koti.

Päiväpiirin kevätretki Multialle

Multialle lähdetään keskiviikkona 20.5. Hinta 25 €. Tiedustelu ja ilmoittautumiset 15.5. mennessä Marja-Leena Liimataiselle 040 560 9926.

Lätkä-ilta Vaajakosken kirkolla la 9.5. Puffetti Yhteisvastaan hyväksi klo 16.30.
Päivystykset: Vaajakosken kirkko, ke ja pe klo 9–10. marja-leena.liimatainen@evl.fi 040 560 9926. Jyskän srk-koti, ti klo 12–13.30 ja ke klo 9–10. tero.rein-goldt@evl.fi 040 560 9927. Pyydettyäessä kotikäyntejä.

Ryhmätoimintaa:

Miesten raamattupiiri to 7.5. klo 12.

Lähetys:

Lähetyspiiri ti 12.5. klo 13.

Seurakuntailta:

Tölskän srk-ilta ke 13.5. klo 18.30 Kerttu ja Heimo Savelalla, Mutkatie 14.

Lapset ja perheet:

Perhepysäkit (ei ilm.) Jyskän seurakuntakoti, ti klo 9–11, kirkko, ti klo 9–11
Iltaperhekerho kirkolla ti klo 17.30–19. Ryhmä ensimmäisen vauvan saaneille.
Pallerot kirkolla ti klo 13–14.30.
Pampulat Kaunisharjun kerholassa ma klo 13.30–15.
Muskari Tied. Hassinen 050 340 9893.
Pyhäkoulu kesälomalla.

Kouluikäiset:

Tied. assi.nieminen@evl.fi 040 5582542.

Nuorisot:

Lisätietoja Jonna Göös 040 560 9925 tai Toni Launonen 044 720 3115.

Musiikki:

Musiikkiyhdykset kirkolla:
Senioreiden lauluryhmä ke klo 12–13.
Kirkkokuoro to klo 18–20.

Yhteiset

Aseman Pysäkki

Hannikaisenkatu 27–29, jukka.rantanen@evl.fi 050 360 3484,
 Avoin toiminta arkisin klo 11–15
Askartelua ma klo 13 (kuukauden 1. ma).
Laulutunti ti klo 14 (parill. viikoilla),
Hebrean alkeiskurssi ti klo 16–17.30.
Rukouspiiri ke klo 12 (joka viikko).
Papintunti to klo 14 (joka viikko).
Lenkkiryhmä pe klo 12.
Tieto-Visa pe klo 13.30 (joka viikko).
Yksinäisten illat kuukauden kolmas la klo 18.

Diakonian vanhustyön kehittämishanke

eevi-riitta.kukkonen@evl.fi
 050 300 3590
Osallisuuden puuhapajan kevätretki ti 5.5. Muuramen Kivitasakuun. Lähtö kimpakyydein Vanhan pappilan pihasta klo 13.30. Tied. 050 300 3590.
Seniorikammari joka toinen ma klo 14–15.30 parill. viikoilla Vanha pappila.
Osallisuuden kahvihuone parill. viikoilla ti klo 14–15.30 Vanha pappila.
Osallisuuden olohuone parill. viikoilla pe klo 13–14.30 Viitakodin takkatilassa.

Huoltamo

Huoltamo-messu su 10.5. klo 16 Huhtasuon kirkossa.

Kansainvälinen työ

Pause with the Bible. Come and take a small break with Bible reading every other Thursday afternoon. Next meetings at 2 p.m. on 13th May, Cygnaeuskatu 8 (please ring the "Seurakunta" bell). For further information, contact Elisa at enousiainen@gmail.com.
Missiointi – nuorten aikuisten lähetystiimi ti 12.5 klo 18 Cygnaeuskat. 8. Pientä purtavaa, Sanaa ja rukousta. sade.pirttimaki@evl.fi 040 560 9904
Hanna-työn rukouspiiri 4.5. klo 18 Vanhassa Pappilassa, Vapaudenkatu 26 Tule rukoilemaan maailman naisten puolesta! Tied. Puukari 050 493 3459.
Karibu! Lasten lähetysleiri Lehtisaareissa 7–10 -v. tytöille ja pojille 15.–16.6 Pelailua, seikkailua saareissa, askartelua, lähetystyöhön tutustumista, hiljentymistä Raamatun äärellä, saunomista, uintia ja paljon muuta! Hinta 20 €. Leirikirje ilmoittautumisten jälkeen. Majoittuminen Lehtisaaren tuvassa ja teltoissa. Mahdollisuus osallistua myös vain päiväleiriläisenä. Mahtuu 30 nopeinta. Ilm. 25.5. mennessä osoitteessa jyvaskylanseurakunta.fi/tapahtumat/Karibu! Lasten lähetysleiri Lehtisaareissa

Kohtaamispaikka

Kohtaamispaikka su 3.5. klo 17 Palokan kirkossa, Heikki Niittylä. Lastenohjelmat. Yhteiskyyti klo 16.30 Keskuseurakuntatalon edestä.
Seuraava ALFA syyskuussa. ALFA on tutustumismatka kristinuskon perusteisiin. Seuraa ilmoittelua! Muut toimintatiedot www.kohtaamispaikka.net /Facebook Kohtaamispaikka Jyväskylällä / Instagram @kohtaamispaikka

Maahanmuuttajatyö

Cygnaeuskatun 8
 Mirja Hytönen (Kutti), maahanmuuttajatyön diakoni, 050 549 7033, mirja.hytonen@evl.fi, Irina Aranson, maahanmuuttajatyön avustaja, 041 705 2329, irina.aranson@evl.fi.
Naisten Suomi-kerho ti 10–11.30 (Polttolinja 37) ja ke 10–11.30 (Kauppak. 13).
Paluumuuttajien kerho Keltinmäen kirkolla (Keltinmäentie 10) ti klo 10–12.
Naisten Suomi-kerho Polttolinja 3, Kuokkala ti klo 10–11.30.
Kerhot Huhtasuon kirkolla (Nevak. 6):
Naisten jumppa ti klo 12–13.
Naisten Suomi-kerho ke klo 13–14.30.
Paluumuuttajien kerho to klo 10–12.
Lentopallokerho to klo 17–18.
Koripallokerho la klo 12–13.45.
Miesten lentopallo+sauna to klo 19–21.

Naisten Pankki

Designkirppis 8.5. klo 10–18, la 9.5. klo 10–16 Torikeskuksessa ent. Marimekon tiloissa, Pullapisteen vieressä. Myytävää tavaraa voi tuoda 8.5. klo 8 alkaen suoraan kirppikselle. Tavaraa voi viedä tiloihin jo ke 6.5. lähtien, tied. Anitta Niskanen 0400 718 800 tai Sisko Turakainen 040 535 2733. Vaatteiden lisäksi voi tuoda astioita, kenkiä ja laukkuja.
Kirppispöytä Kivistön työväentalon (Vaajakoskentie 29) ulkoilmakirppikseltä helatorstaina 14.5. klo 10–14

Naisten saunailta

Naisten saunailta ti 5.5. klo 17.30 alkaen Vesalan leirikeskuksessa.

Näkövammaiset, huonokuuloiset, omaishoitajat

Diakoniatyöntekijä Tuija Emaus-Etindelle 050 549 7023.
Päivystys ma ja ke klo 9–11, Cygnaeuskatun 8. Ei päivystystä 6.5.
Hyvinvointia omaishoitajille ke 6.5. klo 12.15 Matarassa. Aiheena muisti.
Hiippakunnallinen näkövammaisten kirkkopyhä Petäjävedellä 24.5. Ilm. 8.5. mennessä.

Sana ja rukous

Retki Kairoksen Karismaviikolle 26.7.–1.8. Mitä on lepo Jumalan läsnäolossa, sydämen yhteys Jumalan kanssa? Koe virvoittava viikko Lapin maisemissa, Raamatun sanan äärellä ja Pyhän Hengen hoitavassa ilmapiirissä. Ohjelmavastuussa mm. Kari ja Mari Valkonen, musiikissa Arja Honkasalo. Majoitus Kairosmajalla 020 768 1730. Kyselyt ohjelmasta ja kuljetuksesta kari.valkonen@sana.fi tai 050 384 3702.

Viittomakieliset

Kuurojendiakonissa Päivi Lehtinen 050 549 7012, paivi.lehtinen@evl.fi, Cygnaeuskatun 8.
Vastaanotto ti 9–12, ke 9–11 (puh. ja web.kamera-aika klo 11–12) ja to 15.30–16.30.
Viittomakielinen raamattupiiri to 7.5. klo 17.30, Cygnaeuskatun 8.
Viittomakielinen messu su 10.5. klo 15 Korpilahden kirkossa, Kirkonmäentie 3.

Ilmoita lapsesi seurakunnan päiväkerhoon kaudelle 2015–16

Ilmoittautuminen 10.5. mennessä netissä
www.jyvaskylanseurakunta.fi

Kristilliset järjestöt

Herättäjä-Yhdistys

Seurat su 3.5. klo 18 Tikkakosken pappilassa.

Seurat ti 12.5. klo 17.30 Jyväskylän Vanhassa pappilassa.

Linja-automatkat herättäjäjuhille Sotkamoon (3.-5.7.) Jyväskylästä:

La-su-matka, hinta 110 €.

Pe-su-matka, hinta 160 €, bussi pysähtyy Korpilahdella. Majoitus molemmissa Kainuun opistolla. Lähtö takaisin päättöseurojen jälkeen su n. klo 15.30. Ilm. 29.5. mennessä Jyväskylän kristillinen opisto, (014) 3348 000 (la-su-matka) ja Jukka Luukkonen, p. 0400 868 186 (pe-su-matka). Lisätietoja Kalle Hiltuselta (040 577 9195).

Jyväskylän NNKY

Puistotori 4, Toiminnanohjaaja Tanja Nieminen, 040 740 4472

jklnnky@elisanet.fi, www.ywca.fi paikallisyhdistykset/Jyväskylä, www.facebook.com/jklnnky, www.facebook.com/tuunauskerho

Avoin kohtaamispaikka aamiaisineen ti 5.5. klo 9–11. *Kevät herää puutarhaan*, Laila Hannula.

Kirjapiiri II ti 5.5. klo 18. Tommi Kinnunen: *Neljäntienristeys*.

Lauluryhmä Jännät ke 6.5. klo 18.

Exodus-raamattupiiri to 7.5. klo 15.

Laku-ryhmä laulaa ja kuuntelee musiikkia pe 8.5. klo 13.

Kirjapiiri I ma 11.5. klo 13. Jussi Valtonen: *He eivät tiedä mitä he tekevät*.

Avoin kohtaamispaikka aamiaisineen ti 12.5. klo 9–11. J.V. Snellman, Mirja Knuuttila.

Latinanpiiri ti 12.5. klo 18.

Jyväskylän Kristilliset Eläkeläiset

Aamulaulujen juhla, Lähteellä-kuoron konsertti Ortodoksikirkossa, Rajakatu 39, ke 6.5. klo 14. Kahvi klo 13.30 alkaen. Vapaa pääsy.

Jyväskylän Rauhanyhdistys

www.jkry.net, 044 505 0653

Seurat la 2.5. klo 19, ry.

Alueseurat ja kahvitus su 3.5. klo 13, Palokan kirkko; klo 15 Alueseurat, Vaajakosken kirkko; klo 16 Seurat, ry.

Seurat ke 6.5. klo 19, ry.

Kevätmyyjäiset la 9.5. ry; klo 16 Lauluhetki; klo 16.15 Ruokailu; klo 17 Myynti; klo 19 Seurat.

Äitienpäiväseurat su 10.5. klo 16, ry.

Kansan Raamattuseura

Sanan Kulma, Seminaarinkatu 19

Bussimatka Tervonsalmelle KRS:n toimintakeskukseen to 14.5. Lähtö Harjukadun tilausajolaiturista klo 7.30, paluu illalla. Messu Tervossa, lounas, päiväkahvit ja päivällinen Tervonsalmen toimintakeskuksessa, ohjelmaa. Hinta 50 €.

Tied. ja ilm. invir@elisanet.fi, 0400 547 753 tai Ulla Karttunen 050 569 2957.

Viisikielisen toivelauluilta ma 18.5. klo 18 Sanan kulmalla.

Bussimatka Kirkastusjuhille Heinävedelle la 25.7. Lähtö Harjukadun tilausajolaiturista klo 7.30, paluu illalla.

Paluumatkalla käynti Lintulan luostarissa, jossa sämpyläiltpala. Hinta 28 € (sis. iltapalan). Ilm. Inkeri Virkkala-Järvinen 0400 547 753 invir@elisanet.fi tai Ulla Karttunen p. 050 569 2957.

Keski-Suomen ev.lut. Kansanlähetyksen

Lähetyskoti, Kauppak. 13 p. (014) 620 801, ksuomi@sekl.fi, http://keski-suomi.sekl.fi Toimisto avoinna ti ja to klo 10–14.

LÄHETYSKOTI

Raamattupiiri ma 4.5. klo 18–20.

Naisten Raamattupiiri ti 5.5. klo 13.

Tyttöjen Donkki-ilta 3.–8. -luokkalaisille pe 8.5. klo 18-20.30.

Sanan Keidas su 10.5. klo 18, *Rukous kantaa*, Marianne Mäkeläinen, Ulla Karttunen ja Juho Hintikka.

Rukouspiiri maahanmuuttajien puolesta ti klo 12.30.

Torstaikahvila to klo 11.30–14, Sanaa, kahvia ja juttuseuraa.

Kolme Kohtaamista -ilta nuorille aikuisille ja opiskelijoille to klo 18.30.

Aamurukouspiiri pe klo 8–9.

Pointi-nuortenilta laklo 18–21.

JYVÄSKYLÄ

Leipäsunnuntai su 3.5. klo 16 Halsilan srk-keskuksessa, *Lähetysmatkoja*, Lapsille oma opetus.

Vaajakosken naistenpiiri ma 5.5. klo 18–20, Lintulenkintie 3.

Isä-poika -sähly Huhtasuon kirkolla la 9.5. klo 10–12, liikuntasalissa, Nevakatu 6.

Perhepyhäkoulu Pikkuleipä ja Donkis-kerho su 10.5. klo 11 Päiväkoti Aarresaassa Toritie 22, Kuokkala. Vanhemmilla raamattuhetki.

Varttuneen väen leiri Vesalan leirikeskuksesta 14.8–16.8. Ilm. 4.6 mennessä 5579447. Hinta 80 e. Kuljetus kimppakyydein.

Teologista ja hengellistä kirjallisuutta annetaan pois Lähetyskodista.

Lähetysyhdistys Kylväjä

Lähetyspiiri 4.5. klo 13 Neulaskoti, Pakonalaisena pakolaisena, Hämynen.

Perhekerho, mukana Raija Hämynen: *Mikä ihmeen JURTTA?* 5.5. klo 9 JKL, Vaajakosken kirkko,

Tervehdys Mongoliasta 6.5. klo 10 JKL, Kortepohjan lähetyspiiri, R.Hämynen,

Viron piiri, 7.5. klo 17, NNKY:n tilat, Veikko Pasanen, R. Hämynen.

Huoltamomessu 10.5. klo 16 Huhtasuon kirkko, Marjaana Kotilainen.

Talkoot Mustalahdessa 21.–24.5. tied. E. Puhalainen 0400545128

SLEY Lutherin kirkko, Kansakoulukatu 5

Messu su kello 12. Su 3.5. Arto Viitala, Petri Harju; 10.5. Heimo Kajasviita.

Muuta toimintaa Lutherin kirkolla: **Evangelisten opiskelijoiden ilta** ke klo 18.30. Ke 6.5. *Mikä ihmeen rippi?* Markku Niemelä; 13.5. *Seuraa Johtajaa*, Markku Jokinen.

Nuortenilta Jyvis Lutherin kirkolla 7.5. klo 18.

Hamona-kuoro 11.5. klo 18.30.

Äitienpäivä Vesalassa

10.5. klo 11–15.30, tervetuloa!

Juhlalounas: kattaukset klo 11 ja 13

Hinnat: aik. 26 €/ lapset 4–13 v. 12 €

Elävän musiikin lomassa kaikille äideille ruusu.

Varaukset ja tiedustelut: vesala@evl.fi tai 040 535 1657

Uusittu menu

www.jyvaskylanseurakunta.fi/vesalan-leirikeskus

Ole kuulolla!

Seurakunnan radio-ohjelmat
Radio Keski-Suomesta
99,3 MHz tiistaisin ja
torstaisin noin klo 13.40

haloo?

Jyväskylän seurakunnan yhteystietoja

Postiosoite: PL 103 40101 Jyväskylä
Vahtimestarit 050 523 4131

Kattavat yhteystiedot verkkosivuilla:

www.jyvaskylanseurakunta.fi
Sähköposti: etunimi.sukunimi@evl.fi
ellei toisin mainita

KIRKKOHERRANVIRASTO

Tellervonkatu 5
Kirkkoherranvirasto 050 363 2300
Hautauspalvelut 040 162 3982
Neuvonta 014 636 611
Päivystävä pappi 040 535 2328
Kirkkoherra Viitala Arto 0400 540 490

Aseman Pysäkki

Rantanen Jukka, diakoni 050 360 3484

Diakonia ja yhteiskunnallinen työ

Lekander Heini, työalasihteeri
050 521 5416
Vanhustyön kehittämishanke
eevi-riitta.kukkonen@evl.fi,
050 300 3590

Hallintopalvelu

Lajunen Anu, hallintojohtaja
050 340 9888

Hautaus- ja puistopalvelu

Pekuri Antti, hautaustoimen päällikkö
0500 426 420
Kivi Olavi, ylipuutarhuri 050 365 0960
Saarinen Virpi, toimistos sihteeri
040 535 2167

Kiinteistöpalvelu

Toivakka Veikko, kiinteistöpäällikkö
0400 635 001
Hiljansuo Kata, toimistos sihteeri
050 382 4424

Lapsi- ja perhetyö

Korhonen Tiina, vs. työalasihteeri
050 549 7013

Leirikeskusten varaukset

040 535 1657
Kirjavainen Pekka, leirikeskusten isäntä
050 521 5407

Lähetys ja kansainvälinen vastuu

Vähäjiykkä Harri, seurakuntapastori
0400 748 671
Klemettinen Ulla, työalasihteeri
050 3409 889
Hytönen Mirja "Kutti",
maahanmuuttajatyö
050 549 7033

Nuorisotyö

Maasola Jussi, työalasihteeri vs
050 521 5401
Mäki-Latvala Anu, nuorisomuusikko vs
050 549 7048
Grönholm Petri, erityisnuorisotyönohjaaja
040 509 8060
Toivola Pasi, erityisnuorisotyönohjaaja
040 7785178
Järvenpää Hannes, vammaisnuorisotyö
050 549 7029
Bom Pasi, partio/Lehtisaari
050 5497 011

Opiskelijatyö

Nieminen Kimmo, yliopiston oppilaitos-
pappi 050 594 8167
Tikkanen Johanna, ammattiotiston ja
ammattikorkeakoulun oppilaitospappi
050 521 5418

Perheasiainneuvottelukeskus (PAK)

Vapaudenkatu 38 B, 2. krs
Aikavaraukset (014) 334 7800
Salo Sirpa, johtaja 040 182 5770

Rippikoulutyö

Liukkonen Johanna, seurakuntapastori
040 560 9934

Sairaalapastorit

Lepoaho Heikki, johtava sairaalapastori
040 737 7963

Talouhallintopalvelu

Laitinen Markku, talouspäällikkö
040 545 8750

Taulumäen kirkko

Lohikoskenkatu 2, 0400 308 120
Palola Tuomas, seurakuntapastori
050 549 7022
Hassinen Jukka, kanttori 050 523 4136

Viestintä

Rönnkvist Marjo, viestintäpäällikkö
040 535 1064

Yhteinen seurakuntapalvelu:

Helin Jukka, johtaja 050 518 5445

ALUESEURAKUNNAT:

HUHTASUO
Huhtasuon kirkko, Nevakatu 6,
050 549 7041
Aluekappalainen, Tervonen Mauri
050 549 7031
Aluesihteeri, Koho Ulla 050 340 0684
Diakonia, Vepsäläinen Elina
050 549 7005
Lapsityönohjaaja, Kettunen Anne
050 340 0638
Halsilan seurakuntakeskus, Kärpänkuja 5,
050 549 7040
Kappalainen vs. Kärkkäinen Päivi
050 523 4149
Diakonia, Halonen Juha 050 549 7024

KELTINMÄKI

Keltinmäen kirkko, Keltinmäentie 10,
050 549 7037
Aluekappalainen, Pitkänen Eivor
050 590 0265
Aluesihteeri, Lehto Aira 050 340 9899
Diakonia
Leppäpuisto Suvi 050 549 7008
Kallio Heidi vs. 050 549 7032
Laitinen Ainoleena 050 549 7026
Lapsityönohjaaja, Yli-Suvanto Kirsti
050 340 0639
Kortepohjan seurakuntakeskus,
Isännäntie 4, 050 549 7038

KESKUSTA

Kaupunginkirkko 050 549 7043
Aluekappalainen, Wuolio Seppo
050 521 5415
Aluesihteeri, Tuomi Kaisa
040 535 0492
Diakonia
Pietiläinen Lea 050 549 7027
Lintulahti Elina 050 549 7006
Kataikko Kirsti 050 340 0665
Lapsityönohjaaja Kontinen Johanna
050 340 9895
Lohikosken seurakuntakeskus,
Katajatie 1, 050 549 7039
Kappalainen, Pirtala Tuija 050 521 5408
Diakonia, Pelkonen Auni 050 549 7001

KORPILAHTI

Korpilahden kirkko ja seurakuntatalo

Kirkonmäentie 1–3, 050 557 9008

Palvelupiste 050 557 9012
Hautausasiat, 040 162 3982
Aluekappalainen Haapakangas Marjut
050 557 9001
Diakonia, Lepoaho Kirsi
050 557 9003
Lapsityönohjaaja
Yli-Suvanto Kirsti 050 340 0639
Aluesihteeri Kaunisto Virpi
050 557 9012

KUOKKALA

Kuokkalan kirkko, Syöttäjänkatu 4,
050 549 7045
Aluekappalainen, Mustonen Pekka
050 523 4141
Aluesihteeri Saarikko Satu 050 408 8816
Diakonia
Heikkilä Päivi 050 549 7034
Ronkainen Marjo vs. 050 549 7007
Lapsityönohjaaja, Siitari Tanja
050 340 9887

PALOKKA

Palokan kirkko, Rovastintie 8,
040 560 9911
Aluekappalainen, Hautalahti Seppo vs.
040 560 9906
Aluesihteeri, Laakso Tuija 050 302 8300
Diakonia
Romar Elina 040 560 9910
Itkonen Päivi 040 709 0142
Lapsityönohjaaja, Kivelä Marja-Terttu
040 560 9908

SÄYNÄTSALO

Säynätsalon kirkko, Saarnatie 1
050 340 9896
Säynätsalon pappila, Pappilantie 6
Aluekappalainen Osmo Väättäin
0500 545 611
Aluesihteeri,
Lehto Aira 050 340 9899
Diakonia, Kiviranta Paula 050 598 0951
Lapsityönohjaaja Yli-Suvanto Kirsti
050 340 0639
Neulaskoti: Pihkatie 4, Keljonkangas
050 549 7046
Seurakuntapastori vs, Jurva Esa
050 400 0014
Diakonia, Fuchs Elina 050 549 7015

TIKKAKOSKI

Tikkakosken kirkko, Kirkkokatu 18
040 560 9917
Aluekappalainen, Vallipuro Risto
040 545 8720
Aluesihteeri, Laakso Tuija 050 302 8300
Diakonia, Jaakonaho Marja-Liisa
040 560 9916
Lapsityönohjaaja, Simpanen Eija
040 560 9914

VAAJAKOSKI

Vaajakosken kirkko, Kirkkotie 11,
040 560 9928
Aluekappalainen, Huttunen Hannu
050 521 5405
hannus.huttunen@evl.fi
Aluesihteeri, Syrjäleä Leena 050 551 0440
Diakonia, Liimatainen Marja-Leena
040 560 9926
Lapsityönohjaaja vs, Palander Tarja
040 574 1706
Jyskän seurakuntakoti,
Asmalammentie 4, 040 560 9928
Kappalainen, Kauppinen Arto
040 560 9920
Diakonia Reingoldt Tero 040 560 9927

Henki & elämä

5. vsk. ISSN 1798-1255

Kustantaja Jyväskylän seurakunta

Julkaisija Jyväskylän seurakunta

Painosmäärä 60 000 kpl

Jakelu Itella Oyj

Jakeluhuomautukset

Postin asiakaspalvelu, puh. 0200 71 000,

www.posti.fi/palaute

Päätoimittaja Marjo Rönnkvist 040 535 1064

Toimitus

Kaarina Heiskanen 050 380 0612

Heikki Impiö 050 303 3180

Petri Kananen 050 360 3459

Sirpa Koivisto 040 703 0350

Sähköposti

jklsrk.tiedotus@evl.fi

etunimi.sukunimi@evl.fi

Faksi 014 636 785

Osoite Tellervonkatu 5, PL 103, 40101 JYVÄSKYLÄ

Ilmoitusmyynti: Terhi Takkinen 040 535 0047

jklsrk.ilmoitukset@evl.fi

Ilmoitushinnat 1,60 e/pmm

Seurakunnan neuvonta 014 636 611

Seuraava lehti ilmestyy 13.5.2015
Materiaali 5.5.2015 mennessä

Ngabo Claude on kotoisin Kongon demokraattisesta tasavallasta. Sisällissota ajoi perheen ensin pakolaisleirille Ruunaan ja sieltä kolme vuotta sitten Suomeen. Omien kokemusten pohjalta syntyi lyhytelokuva *Twibuke! – Muistakaa!*

” Halusin kertoa kongolais-taustaisille lapsille heidän juuristaan, etteivät he unohtaisi niitä.

Elämä pakolaisena tallentui elokuvaksi

Twibuke! on lyhytelokuva Kongon demokraattisesta tasavallasta ja siitä, millaista on elää pakolaisena vieraassa maassa.

SIRPA KOIVISTO teksti ja kuva

Ngabo Claude on rauhallinen nuorimies, jonka suomen kielen taito on yllättävän hyvä. Pakolaisena Suomeen saapuneen Clauden olemus ei paljasta mitään niistä ränköistä vaiheista, joita kongolainen on elämässään kokenut.

23-vuotias Claude on kotoisin Kongon demokraattisesta tasavallasta. Perheellä oli maatila, jossa vanhemmat kasvattivat banaaneja ja hoitivat lehmä.

Claude ehti aloittaa ensimmäisen luokan kodin lähellä sijaitsevasa koulussa, ennen kuin kaikki muuttui. Vuonna 1996 alkanut sisällissota ajoi ennen rauhallisen

maan sekasortoon, eikä maassa ollut enää turvallista asua.

Sisällissota on tähän mennessä vaatinut jo lähes neljän miljoonan ihmisen hengen. Myös Clauden isä kuoli taisteluissa.

Claude pakeni äitinsä ja siskonsa kanssa naapurimaahan Ruunaan, jossa elämä oli aloitettava alusta pakolaisleirillä.

Olosuhteet olivat todella vaikeat, sillä ruokaa ei ollut aina tarjolla joka päivä, Claude muistelee.

Pakolaisleirillä vierähti 16 vuotta, jona aikana Claude ehti suorittaa peruskoulun. Kolme vuotta sitten perhe sai turvapaikan Suomesta.

Kongolaisnuorten ideoima ja toteuttama lyhytelokuva *Twibuke! – Muistakaa!* sai alkunsa jo pakolaisleirillä Ruandassa.

– Halusin päästä kertomaan Suomessa syntyneille kongolais-taustaisille lapsille heidän juuristaan, etteivät he unohtaisi niitä, Claude sanoo.

Elokuva on realistinen ja rankka kuvaus Suomeen pakolaisina saapuneiden kongolaisten elämästä – millaista elämä oli Kongon demokraattisessa tasavallassa ennen sotaa ja sodan aikana sekä pakolaisleirillä Ruandassa.

Omasta perheestä haaveileva Claude halusi tallentaa filmille myös omia kokemuksiaan, jotta

lapsille olisi joskus helpompi kertoa, miksi elämä vei Kongosta kaukaiseen Suomeen.

Lyhytelokuvan tarkoituksena on myös lisätä suomalaisten ymmärrystä elämästä Kongon demokraattisessa tasavallassa ja niistä olosuhteista, jotka ovat ajaneet monet kongolaiset pakolaisiksi.

Ngabo Claudelle Suomi edustaa rauhaa ja turvallisuutta. Sopeutumista yhteiskuntaan on helpottanut suomen kielen aktiivinen opiskelu. Syksyllä Claude haluaa päästä opiskelemaan logistiikka ammattiopistoon.

– Haaveilen autoilijan ammattista, Claude paljastaa.

Tällä hetkellä elämä on Suomessa.

– Haluaisin muuttaa takaisin Kongon demokraattiseen tasavalltaan, jos maahan tulee rauha, Claude sanoo.

Toistaiseksi tilanne Kongossa ei ole muuttunut parempaan suuntaan. Levottomuuksia ja yhteenottoja on edelleen eri puolilla maata. Paluuta takaisin ei vielä ole.

▶ *Twibuke! – Muistakaa!* -lyhytelokuva ti 19.5. ja ke 20.5. klo 18.00 Monikulttuurikeskus Gloriassa, Matarankatu 6 A 1. Ei alle 12-vuotiaille.

Elämästä

Liikunta on ollut kantava voima elämässä

SIRPA KOIVISTO teksti ja kuva

Olen **Tuija Suonio**, viittä vaille 65 vuotta. Jään eläkkeelle kesäkuun ensimmäisenä päivänä – päivälleen 44 vuoden työuran jälkeen. Olen työskennellyt kirkkoherranvirastossa vuodesta 1971 lähtien. Tulin suoraan kauppaoppilaitoksesta kesätytöksi Jyväskylän kaupunkiseurakuntaan.

Työvuodet ovat vierähtäneet todella nopeasti. Olen tykännyt ihan hirveästi tehdä tätä työtä. Se on ollut mielekästä ja välillä haastavaakin. Työn sisältö ei ole vuosikymmenten aikana paljon muuttunut, mutta tekninen kehitys on ollut valtava. Kun aloitin, ainoa työväline-

ni oli mustetäyttekynä. Siihen aikaan virkatodistukset kirjoitettiin käsin. Ensimmäinen tietokone tuli vasta -94.

Jään kaipaamaan hyviä työkavereita ja ihania asiakkaita. Ihmisten kanssa asioidessa olen nähnyt elämän eri puolet syntymästä kuolemaan. Onni ja suru ovat olleet usein läsnä saman työpäivän aikana. Olen saanut käydä keskusteluja asiakkaiden kanssa ja jakaa monenlaisia tunteita heidän kanssaan. Vanhoja kirkonkirjoja tutkiessanikin olen eläytynyt monien ihmisten kohtaloihin.

Eläkkeelle jääminen tuntuu vapauttavalta, mutta vähän myös haikealta. Vielä nyt olo on pysäh-

tynyt, mutta uskon, että kesän ja mökkikauden koittaessa pääsen irrottautumaan kaikesta. Nyrölässä oleva mökki on henkireikä, jossa on aina pientä puuhasteltavaa.

Pienestä pyhäkoululaisesta asti olen tuntenut Taivaan Isän johdattusta. Kiitän päivittäin Häntä elämästäni. Liikunta on myös kantava voima. Kaikki asiat olen aina voinut puida liikkuessani. Harrastan sauvakävelyä, pyöräilyä, itämaista tanssia sekä kunto- ja vesijumpaa. Uusin harrastus on kuorolaulu, josta innostuin monen vuoden tauon jälkeen. Olen mukana kansalaisopiston viihdelaulajissa eli Sepän Sävelessä.

Perheeseeni kuuluu aviomies, kolme aikuista lasta ja viisi lastenlasta. Mieheni omaishoitajana olen toiminut nelisen vuotta. Puuhastelen mielelläni lastenlasteni kanssa. Vanhin heistä on jo 16-vuotias, nuorimpina 5-vuotiaat kaksoset. Lastenlasten kanssa olen kokenut monta riemukasta hetkeä.

Myös parhaimmat keuhut olen kuullut silloin 3-vuotiaan tyttärentyttäreni suusta. Tapasimme jälleen hieman pitemmäksi venähtäneen tauon jälkeen ja vierailimme Malmin uimahallissa. Saunan lauteilla tyttö ilmoitti: ”Kaikki katsoo mua niin ihaillen, kun mulla on niin hieno mummu.”

Tuija Suonio

Eläkkeelle siirtyminen 44 vuoden työuran jälkeen tuntuu haikealta, mutta myös vapauttavalta, sanoo Tuija Suonio.